

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

**Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
кафедра педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти**

**Інноваційні технології у мовленнєвій роботі
з дітьми у закладі дошкільної освіти**

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Виконала:

**студентка 2 курсу, 617 група
Кузенко Надія Андріївна**

Керівник:

**кандидат педагогічних наук,
доцент Танявська Я.А.**

***До захисту допущено
на засіданні кафедри***

протокол № _____ від _____ 2024 року

Зав.кафедрою _____ проф. Марія ОЛІЙНИК

Чернівці – 2024

АНОТАЦІЯ

Кузенко Н.А. Інноваційні технології у мовленнєвій роботі з дітьми у закладі дошкільної освіти. – Рукопис. Кваліфікаційна робота на здобуття ОКР “магістр” зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. Чернівецький нац. ун-т імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2024. 77 с.

У дослідженні розглянуто сучасні інноваційні підходи до організації мовленнєвої роботи з дітьми в умовах закладу дошкільної освіти. Визначено основні принципи, методи та засоби впровадження інноваційних технологій, які сприяють формуванню мовленнєвої компетентності у дітей дошкільного віку. Доведено, що інтеграція інноваційних засобів, таких як мультимедійні технології, інтерактивні методи навчання та ігрові прийоми, значно покращує якість засвоєння мовленнєвих навичок. Розроблений проєкт “Мовленнєва планета: інтерактивний розвиток дітей старшого дошкільного віку” та рекомендації для вихователів та батьків щодо використання інноваційних технологій для розвитку мовлення дітей дошкільного віку, які сприяють створенню сучасного навчального середовища, де поєднуються ігрові методи, технологічні інструменти та індивідуальний підхід до кожної дитини. Дослідження підкреслює значущість комплексного підходу до впровадження інновацій, орієнтованого на формування творчого та комунікативного потенціалу дошкільників.

Ключові слова: інноваційні технології, мовленнєвий розвиток, інтерактивні методи, мультимедійні засоби, ігрові технології, інтеграція освітніх технологій.

ADSTRACT

Kuzenko N.A. Innovative technologies in speech work with children in a preschool education institution. – Manuscript. Qualification work for the Master’s degree in the specialty 012 Preschool Education. Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University. Chernivtsi, 2024. 77 p.

The study examines modern innovative approaches to organizing speech work

with children in a preschool educational institution. The main principles, methods and means of implementing innovative technologies that contribute to the formation of speech competence in preschool children are determined. It is proven that the integration of innovative tools, such as multimedia technologies, interactive teaching methods and game techniques, significantly improves the quality of mastering speech skills. The project “Speech Planet: Interactive Development of Children of Senior Preschool Age” and recommendations for educators and parents on the use of innovative technologies for the development of speech in preschool children have been developed, which contribute to the creation of a modern learning environment that combines game methods, technological tools and an individual approach to each child. The study emphasizes the importance of a comprehensive approach to the implementation of innovations, focused on the formation of the creative and communicative potential of preschoolers.

Key words: innovative technologies, speech development, interactive methods, multimedia tools, game technologies, integration of educational technologies.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Н.А. Кузенко

ЗМІСТ

ВСТУП	5
 РОЗДІЛ 1. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МОВЛЕННЄВІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	 9
1.1. Використання інноваційних технологій в дошкільній освіті ...	9
1.2. Інноваційні технології в нормативно-правовій базі дошкільної освіти України.....	13
1.3. Сучасні інноваційні технології в роботі з дітьми дошкільного віку.....	20
Висновок до розділу 1	26
 РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	 28
2.1. Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку засобами інноваційних технологій	28
2.2. Проєкт “Мовленнєва планета: інтерактивний розвиток дітей старшого дошкільного віку”	41
2.3. Рекомендації для вихователів та батьків щодо використання інноваційних технологій для розвитку мовлення дітей дошкільного віку	55
Висновок до розділу 2	58
ВИСНОВКИ	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	65
ДОДАТКИ	74

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. На сучасному етапі розвитку освіти впровадження інноваційних технологій є необхідною умовою підвищення ефективності освітнього процесу. Формування мовленнєвої компетентності у дошкільників займає важливе місце, оскільки саме в цей період відбувається активний розвиток комунікативних здібностей, які є основою для успішної соціалізації дитини та її подальшого навчання.

Використання інноваційних технологій, таких як мультимедійні засоби, інтерактивні методики та ігрові прийоми, сприяє створенню комфортного освітнього середовища, яке відповідає сучасним вимогам і потребам дітей. Ці технології дозволяють врахувати індивідуальні особливості розвитку дітей, їх інтереси та вікові особливості, що забезпечує більш ефективне засвоєння мовленнєвих навичок.

Особливу актуальність тема набуває у зв'язку з необхідністю підготовки дітей до нових викликів інформаційного суспільства, де вміння спілкуватися, ясно висловлювати свої думки та взаємодіяти з іншими людьми стають ключовими компетенціями. Крім того, інноваційні технології сприяють розвитку творчості, критичного мислення та уяви, що також є важливими аспектами всебічного розвитку дитини. Таким чином, дослідження цієї теми відповідає сучасним тенденціям розвитку дошкільної освіти та потребує активного впровадження в практику.

Стан дослідження проблеми. В Україні питання впровадження інноваційних технологій у мовленнєвій роботі з дітьми дошкільного віку досліджували такі науковці як: А. Богуш — відома своїми працями з розвитку мовлення дітей дошкільного віку та впровадження інноваційних методик у навчальний процес; Н. Гавриш — досліджує сучасні технології роботи з літературним текстом у дошкільних закладах та інноваційні підходи до мовленнєвого розвитку дітей; Л. Калмикова — займається питаннями

впровадження інноваційних технологій у дошкільній освіті, зокрема у мовленнєвому розвитку дітей; К. Крутий — досліджує дитячі оказіоналізми як продукт мовної системи та феномен дитячого мовлення, а також інноваційні підходи до розвитку мовлення дошкільників; І. Мисан — розробляє психолінгвістичні технології збагачення мовлення старших дошкільників фразеологізмами та іншими мовними засобами; О. Кононко - вивчає інноваційні підходи до розвитку комунікативної компетентності у дітей дошкільного віку; Т. Поніманська - досліджує інтеграцію сучасних технологій у дошкільну освіту з акцентом на мовленнєвий розвиток та ін.

У Європі питання впровадження інноваційних технологій у мовленнєвій роботі з дітьми дошкільного віку досліджували такі науковці: К. Сноу (Catherine Snow, США), відома своїми дослідженнями в галузі розвитку мовлення у дітей та впровадження інноваційних методик у навчальний процес; А.-М. Пужольс (Anna-Maria Pujols, Іспанія) вивчає використання цифрових технологій у розвитку мовленнєвих навичок у дітей дошкільного віку; С.Вермер (Suzanne Vermeer, Нідерланди) займається питаннями інтеграції мультимедійних засобів у мовленнєву освіту дошкільників; М.-Т. Гуасті (Maria Teresa Guasti, Італія, спеціалізується на психолінгвістичних аспектах розвитку мовлення у дітей та впровадженні інноваційних педагогічних технологій; Е.-К. Кок (Eva-Christina Koch, Німеччина) фокусується на використанні інтерактивних ігор для стимуляції мовленнєвого розвитку у дошкільників та ін.

Мета дослідження: визначити та обґрунтувати ефективність інноваційних технологій у мовленнєвій роботі з дітьми дошкільного віку, а також розробити практичні рекомендації для їх впровадження у закладах дошкільної освіти.

Завдання дослідження:

1. Розкрити особливості використання інноваційних технологій на розвиток мовлення дітей дошкільного віку.
2. Описати методику розвитку мовлення дітей дошкільного віку засобами інноваційних технологій.

3. Розробити проєкт “Мовленнєва планета: інтерактивний розвиток дітей старшого дошкільного віку”.

4. Скласти рекомендації для вихователів та батьків щодо використання інноваційних технологій для розвитку мовлення дітей дошкільного віку.

Об’єкт дослідження: розвиток мовлення дітей дошкільного віку

Предмет дослідження: інноваційні технології у мовленнєвій роботі з дітьми у закладі дошкільної освіти

Методи дослідження. Теоретичні методи (аналіз наукової літератури та нормативно-правової бази - вивчення теоретичних джерел щодо інноваційних технологій у дошкільній освіті, аналіз законодавчих та нормативних документів України які регламентують використання інноваційних технологій; систематизація та узагальнення отриманої інформації - опис сучасних інноваційних технологій, що використовуються у мовленнєвій роботі, узагальнення зарубіжного та українського досвіду у сфері інтерактивного навчання дошкільників). Проєктні методи (розробка проєкту “Мовленнєва планета” - створення програми занять для інтерактивного розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку). Практичні методи (розробка рекомендацій - підготовка рекомендацій для вихователів та батьків щодо ефективного застосування інноваційних технологій у мовленнєвому розвитку дітей).

Теоретичне значення результатів дослідження. Результати дослідження сприяють розширенню наукових уявлень про інноваційні технології, їх класифікацію, принципи впровадження та вплив на мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку. Зокрема, дослідження дозволяє уточнити понятійно-категоріальний апарат у галузі інноваційної педагогіки та визначити основні складові інноваційних підходів до роботи з дітьми в умовах дошкільної освіти. Одним із ключових аспектів є розробка теоретичних моделей впровадження інноваційних технологій у мовленнєву діяльність дітей, що враховують їх вікові, психологічні та індивідуальні особливості. Це створює підґрунтя для подальших досліджень у сфері інтеграції цифрових засобів, мультимедійних технологій, ігрових прийомів та інтерактивних методик у освітній процес.

Практичне значення результатів дослідження. Отримані результати дозволяють удосконалити освітній процес у закладах дошкільної освіти, сприяючи розвитку комунікативних умінь дітей, збагаченню їх словникового запасу та вдосконаленню мовленнєвих навичок. Впровадження інноваційних підходів забезпечує врахування вікових, психологічних та індивідуальних особливостей дітей, що значно підвищує якість освітнього процесу. Методичні рекомендації для педагогів закладів дошкільної освіти, що спрямовані на впровадження інноваційних технологій у мовленнєву роботу з дітьми допоможуть вихователям ефективно використовувати сучасні освітні технології, такі як мультимедійні засоби, інтерактивні програми, мобільні додатки, ігрові технології та цифрові платформи. Таким чином, практичне значення дослідження є багатограним, охоплюючи вдосконалення освітнього процесу, підвищення професійної майстерності педагогів та активну участь батьків у розвитку мовлення дітей.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (77 позицій). Повний обсяг дипломної роботи – 77 сторінок, основний текст - 64 сторінки.

РОЗДІЛ 1

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МОВЛЕННЄВІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

1.1. Використання інноваційних технологій в дошкільній освіті

Інноваційні технології в дошкільній освіті відкривають нові можливості для організації ефективного освітнього процесу, спрямованого на всебічний розвиток дитини. У сучасних умовах, коли інформаційне середовище стає важливою частиною життя, дошкільна освіта повинна адаптуватися до нових викликів, використовуючи технології, які сприяють розвитку дітей, їхньому інтелектуальному, творчому та соціальному становленню.

Інноваційні технології у дошкільній освіті в Україні мають порівняно коротку, але динамічну історію, що відображає процес розвитку педагогічної думки та впровадження сучасних підходів до навчання і виховання дітей. З проголошенням незалежності в Україні почалося реформування системи освіти, зокрема й дошкільної. З'явилася можливість інтеграції світового досвіду та впровадження сучасних освітніх технологій [6, С. 20].

1990-ті роки характеризуються початком використання ігрових технологій, що став основою інноваційного підходу. Увага приділялася формуванню особистісно орієнтованої моделі навчання. Зокрема, активно вивчалися роботи М. Монтесорі, що пропонували індивідуальний підхід до розвитку дитини через спеціально організоване середовище [6, С. 18].

2000-ні роки - ознаменувався широким впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). З'явилися мультимедійні матеріали, які використовувалися для розвитку мовлення, логічного мислення та пізнавальних здібностей. У закладах дошкільної освіти (ЗДО) почали застосовувати інтерактивні дошки, аудіовізуальні засоби та мультимедійні презентації [11, С. 19].

2010-ті роки - активізувався розвиток STEM-освіти (наука, технології, інженерія, математика) у ЗДО. Використання інтерактивних ігор, мобільних додатків, робототехніки стало важливою частиною інноваційного навчання. Було впроваджено освітні програми, які поєднували технології з творчістю, наприклад, розвиток через малювання на інтерактивних планшетах [11, С. 21].

На сьогодні інноваційні технології стали невід'ємною частиною дошкільної освіти. Важливими є інтеграція цифрових інструментів, впровадження технологій доповненої реальності та програмування для дітей. Також акцент зроблено на розвитку соціально-емоційного інтелекту через інтерактивні платформи та адаптивне навчання.

У ХХІ столітті Україна почала активно запозичувати освітні технології з європейських країн, таких як Німеччина, Фінляндія та Швеція, що стали зразком для впровадження нових методів навчання. У законодавстві України з'явилися положення про інноваційну діяльність у ЗДО. Освітні стандарти почали враховувати використання цифрових технологій та інновацій. Українські педагоги, такі як А. Богуш, Н. Гавриш та інші, зробили значний внесок у розвиток інноваційного підходу до дошкільного навчання, запропонували методики, що відповідають сучасним вимогам [12, С. 8-12].

Історичний розвиток інноваційних технологій у дошкільній освіті України демонструє поступовий перехід від традиційних підходів до інтеграції сучасних методик, заснованих на особистісно орієнтованому навчанні, цифрових технологіях та інтерактивних формах навчання. Цей процес відображає не лише еволюцію педагогічної думки, але й адаптацію системи освіти до викликів сучасного суспільства.

У сучасному освітньому просторі використання інноваційних технологій у дошкільній освіті стає важливою умовою підвищення якості та ефективності навчання. Інноваційні технології не лише сприяють розвитку дітей, але й змінюють підхід до освітнього процесу, створюючи умови для творчого, інтерактивного та інтегрованого навчання [15, С. 176].

Інноваційні технології дозволяють враховувати індивідуальні потреби, здібності та інтереси кожної дитини. Використання цифрових інструментів, таких як інтерактивні ігри, адаптивні освітні програми та мультимедійні ресурси, допомагає створити персоналізоване навчальне середовище. Це дозволяє вихователю підтримувати темп розвитку кожної дитини, підбираючи відповідні завдання та способи їх виконання.

Однією з ключових особливостей є інтерактивність. Інноваційні технології, такі як інтерактивні дошки, планшети, мобільні додатки та програмовані іграшки, стимулюють активну участь дітей у навчальному процесі. Інтерактивність дозволяє дітям не лише отримувати знання, але й самостійно досліджувати, аналізувати та застосовувати їх на практиці [38, С.47].

Ігрова діяльність є основною формою навчання в дошкільному віці, і інноваційні технології розширюють можливості для ігрових форм навчання. Використання електронних ігор, симуляторів, програм для моделювання реальних ситуацій дозволяє навчати дітей через гру, розвиваючи їхні когнітивні та соціальні навички. Наприклад, програми з доповненою реальністю допомагають дітям краще розуміти природні явища або взаємодіяти з літературними персонажами.

Інноваційні технології сприяють розвитку комунікації як між дітьми, так і між дитиною та вихователем. Інтерактивні завдання, групові проєкти та дистанційні технології навчання дозволяють розвивати комунікативну компетентність, вчать дітей працювати в команді, висловлювати свої думки та слухати інших.

Мультимедійні засоби, такі як анімації, відео, електронні книги, значно збагачують навчальний матеріал. Вони роблять процес навчання більш цікавим, зрозумілим і доступним для дітей дошкільного віку. Такі інструменти допомагають розвивати уяву, зорову пам'ять і критичне мислення [46, С. 76].

Інтеграція науки, технологій, інженерії, мистецтва та математики (STEAM) є важливим аспектом інноваційного підходу в дошкільній освіті. Завдяки

простим та захоплюючим завданням діти вчаться досліджувати світ, розвивати логічне мислення та творчі здібності.

З раннього віку діти отримують навички роботи з сучасними цифровими технологіями. Це допомагає їм не лише адаптуватися до нових умов життя, але й розвивати впевненість у власних силах, що стане важливою складовою їхнього подальшого навчання та професійного розвитку.

Успішне впровадження інноваційних технологій у дошкільній освіті залежить від компетентності педагогів та активної участі батьків. Вихователі повинні вміти використовувати сучасні інструменти, забезпечуючи баланс між традиційними методами навчання та інноваціями. Важливо також залучати батьків до освітнього процесу через онлайн-платформи, мобільні додатки та інтерактивні домашні завдання [51, С. 65].

Попри численні переваги, впровадження інноваційних технологій стикається з такими викликами: недостатня технічна оснащеність дошкільних закладів; низький рівень цифрової компетентності педагогів; надмірне використання технологій, що може призводити до зниження рівня живого спілкування.

Особливості використання інноваційних технологій у дошкільній освіті полягають у їхньому потенціалі збагачувати освітній процес, адаптувати його до потреб сучасного суспільства та створювати умови для всебічного розвитку дітей. Для досягнення максимальної ефективності важливо забезпечити належну технічну базу, підготовку педагогів та збереження балансу між традиційними та інноваційними методами навчання. Тільки за таких умов інноваційні технології стануть справжнім інструментом якісної освіти для наймолодших [51, С. 67].

Інноваційні технології стають важливим інструментом у мовленнєвій роботі з дітьми дошкільного віку, сприяючи розвитку комунікативних навичок, збагаченню словникового запасу та вдосконаленню мовленнєвих умінь. Їхнє впровадження в дошкільну освіту дозволяє зробити процес навчання більш інтерактивним, цікавим і ефективним.

1.2. Інноваційні технології в нормативно-правовій базі дошкільної освіти України

Використання інноваційних технологій у дошкільній освіті регулюється нормативно-правовими актами України, які визначають сучасні підходи до навчання і виховання дітей. Інноваційні технології розглядаються як важливий елемент освітнього процесу, спрямованого на всебічний розвиток дитини, її підготовку до навчання у школі та інтеграцію в інформаційне суспільство.

Питання використання інноваційних технологій розкриті в Законах України "Про освіту", 2017 р. [44] та "Про дошкільну освіту", 2001 р., із змінами [43], Базовому компоненті дошкільної освіти України, 2021 р. [3], Національній стратегії освіти і науки 2030, 2023 р. [71]., освітній програмі "Впевнений старт", 2022 р. [26].

У Законі України "Про освіту" (2017 р.) приділено значну увагу використанню інноваційних технологій як важливого елементу модернізації освітньої системи. У тексті закону закладено правові основи для інтеграції сучасних технологій у всі рівні освіти з метою підвищення її якості, забезпечення доступності та відповідності сучасним викликам [44].

Основні положення Закону про інноваційні технології:

1. Ст. 1. Основні терміни. У Законі закріплено поняття "інноваційна діяльність" в освіті, що включає впровадження нових освітніх технологій, методик, засобів навчання, спрямованих на вдосконалення освітнього процесу.

2. Ст. 5. Право на освіту. Зазначається, що кожна людина має право на освіту, яка враховує сучасні досягнення науки та техніки. Це передбачає доступ до технологій, які сприяють розвитку навичок та компетентностей, необхідних у XXI столітті.

3. Ст. 8. Принципи державної політики у сфері освіти. Одним із принципів є інноваційність освіти, що визначає необхідність застосування сучасних технологій для створення якісного освітнього середовища.

4. Ст. 12. Освітній процес. У процесі навчання рекомендовано використовувати інноваційні методи та технології, які сприяють розвитку критичного мислення, творчих здібностей та професійних компетенцій учнів.

5. Ст. 19. Освітні програми. Освітні програми повинні враховувати інноваційні підходи та включати технології, які забезпечують інтерактивність навчання та індивідуалізацію підходів.

6. Ст. 55. Педагогічна діяльність. Педагогам рекомендується використовувати інноваційні технології в освітньому процесі для підвищення мотивації та залучення учнів до навчання. Забезпечено право педагогів на підвищення кваліфікації для освоєння нових технологій.

7. Ст. 75. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). Держава гарантує створення умов для впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальні заклади, забезпечуючи їхню технічну базу та навчання педагогічних працівників [44].

Переваги, закладені в Законі: інтеграція інновацій (закон сприяє впровадженню новітніх освітніх технологій, таких як інтерактивне навчання, STEM-освіта, цифрові платформи тощо); підготовка педагогів (законом закріплено право педагогів на доступ до програм підвищення кваліфікації з інноваційних технологій); рівний доступ до технологій (гарантовано створення рівних умов доступу до сучасних засобів навчання для всіх учасників освітнього процесу); гнучкість освітніх програм (освітні програми можуть бути адаптовані до вимог часу з урахуванням інновацій) [44].

Закон України "Про освіту" (2017 р.) створює правові умови для впровадження інноваційних технологій у систему освіти. Це спрямовано на формування сучасного освітнього середовища, яке відповідає потребам суспільства та ринку праці. Використання таких технологій у навчальному процесі є необхідним кроком для забезпечення якісної освіти в Україні [44].

Закон України "Про дошкільну освіту" (2001 р., із змінами) є основним нормативно-правовим актом, що регулює діяльність ЗДО в Україні. У ньому закладено правові основи впровадження інноваційних технологій у дошкільну

освіту, що сприяють вдосконаленню освітнього процесу та всебічному розвитку дітей [43].

Основні положення Закону щодо інноваційних технологій

1. Ст. 2. Законодавство України про дошкільну освіту. Законодавство передбачає впровадження сучасних науково обґрунтованих методик, технологій та інновацій для забезпечення якості освітнього процесу.

2. Ст. 6. Основні завдання дошкільної освіти. Одним із завдань визначено створення умов для реалізації творчого потенціалу дітей та підготовки їх до подальшого навчання через використання сучасних освітніх технологій.

3. Ст. 9. Компетенція органів державної влади. Органи державної влади зобов'язані сприяти впровадженню інноваційних технологій у заклади дошкільної освіти, забезпечувати їхнє технічне оснащення та підтримувати професійний розвиток педагогів.

4. Ст.11. Освітній процес у закладі дошкільної освіти. Освітній процес має базуватися на інноваційних методах навчання та виховання, що відповідають віковим особливостям і інтересам дітей.

5. Ст. 18. Права та обов'язки педагогічних працівників. Педагогічні працівники мають право використовувати інноваційні методики та технології у своїй роботі, що сприяють розвитку дітей. Закон зобов'язує педагогів систематично підвищувати кваліфікацію, зокрема у сфері використання сучасних технологій.

6. Ст. 23. Матеріально-технічна база. Дошкільні заклади повинні бути забезпечені відповідною матеріально-технічною базою, що включає цифрові технології, інтерактивні засоби навчання та інші інструменти [43].

Закон України “Про дошкільну освіту” передбачає: впровадження інноваційних програм (освітні програми в дошкільних закладах повинні включати сучасні інтерактивні методики, такі як ігрові технології, мультимедійні засоби, використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ); підтримка цифровізації (наголошує на необхідності оснащення закладів дошкільної освіти технічними засобами: комп'ютерами, інтерактивними

дошками, мультимедійними проекторами тощо); розвиток педагогів (зобов'язує педагогів удосконалювати професійні навички, зокрема в опануванні інноваційних методів навчання); індивідуальний підхід (інноваційні технології дозволяють створити індивідуалізоване освітнє середовище, яке враховує здібності, інтереси та потреби кожної дитини) [43].

Впровадження інноваційних технологій можливий через, ігрові технології (інтерактивні ігри, спрямованих на розвиток мовлення, логічного мислення та соціальних навичок), мультимедійні засоби (навчальні відео, аудіоматеріалів, інтерактивних презентацій), інформаційно-комунікаційні технології (комп'ютерні програми і мобільні додатки для навчання дітей через гру), STEM-освіта (інтеграція науки, технологій, інженерії та математики для розвитку критичного мислення) [43].

Основними перевагами впровадження інноваційних технологій, закріплених у Законі є:

- підвищення якості освіти через використання сучасних засобів навчання;
- створення мотиваційного середовища, яке сприяє розвитку дітей;
- можливість врахування індивідуальних особливостей дітей у навчальному процесі;
- забезпечення доступу до сучасних технологій для дітей та педагогів [43].

Закон України "Про дошкільну освіту" (2001 р., із змінами) визначає використання інноваційних технологій як важливу складову модернізації освітнього процесу. Він регулює впровадження сучасних методик, цифрових інструментів та інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку дітей дошкільного віку. Реалізація положень Закону дозволяє створити якісне освітнє середовище, яке відповідає вимогам сучасного суспільства та сприяє формуванню ключових компетентностей у дітей [43].

Базовий компонент дошкільної освіти України (БКДО), 2021 р., є державним стандартом, який визначає основи змісту, обсягу та якості дошкільної освіти. У документі розкрито важливість інтеграції інноваційних технологій у навчально-виховний процес, зокрема у сфері розвитку мовлення, що розглядається як ключова компетентність дошкільників [3].

Ключовими положеннями Базового компонента є мовленнєва компетентність як освітня лінія який виділений як один із основних напрямів роботи з дошкільниками. Зазначено, що формування мовленнєвої компетентності має здійснюватися через інтерактивні, ігрові та інноваційні підходи, які забезпечують активне залучення дітей до мовленнєвої діяльності. У документі наголошено на необхідності впровадження сучасних методик та цифрових технологій, які сприяють розвитку мовленнєвих навичок, забезпечують доступність матеріалу та підвищують ефективність навчання. Інноваційні технології дозволяють враховувати індивідуальні потреби дітей, їхній рівень розвитку мовлення, інтереси та темп навчання. Це особливо важливо для роботи з дітьми, які мають труднощі у мовленнєвому розвитку. Використання інтерактивних ігрових платформ, мультимедійних матеріалів, аудіо- та відеозаписів розглядається як ефективний спосіб створення мовленнєвого середовища, яке сприяє активному вивченню нових слів і побудові зв'язного мовлення [3].

У Базовому компоненті зазначено, що поєднання традиційних методик з інноваційними підходами створює ефективну модель навчання. Наприклад, використання цифрових додатків поряд із живим спілкуванням сприяє гармонійному розвитку мовлення. Рекомендується впровадження інноваційних технологій як у групових заняттях, так і в індивідуальній роботі з дітьми. Освітняни повинні проходити навчання для опанування сучасних цифрових технологій і методик, що забезпечить їхнє ефективне впровадження у навчальний процес [3].

Національна стратегія розвитку освіти і науки до 2030 року (2023 р.) визначає впровадження інноваційних технологій як ключовий напрям

модернізації освітньої системи України. Особливий акцент робиться на використанні цифрових інструментів для розвитку мовних навичок на всіх рівнях освіти [71].

Основними положеннями Стратегії щодо інноваційних технологій у розвитку мовлення є інтеграція цифрових технологій у навчальний процес, підтримка підприємницького мислення та розвиток мовних навичок, підготовка педагогічних кадрів, розвиток інклюзивної освіти.

Стратегія передбачає активне впровадження цифрових засобів навчання, зокрема мультимедійних ресурсів, інтерактивних платформ та мобільних додатків, для покращення мовленнєвих компетентностей учнів. Це сприятиме підвищенню мотивації до навчання та забезпечить індивідуальний підхід до кожного здобувача освіти. Наголошується на необхідності розвитку підприємницького мислення, що включає вміння ефективно комунікувати. Використання інноваційних методик навчання сприятиме формуванню цих навичок. Передбачається підвищення кваліфікації педагогів у сфері застосування інноваційних технологій для розвитку мовлення. Це включає навчання використанню сучасних цифрових інструментів та інтерактивних методик у викладанні мовних дисциплін. Стратегія акцентує увагу на створенні умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами, зокрема через використання спеціалізованих цифрових технологій, які сприяють розвитку мовлення та комунікативних навичок [71].

Результатами впровадження інноваційних технологій у розвиток мовлення дошкільників підвищить якість освіти. Застосування сучасних технологій сприятиме глибшому засвоєнню мовних знань та навичок, дозволять адаптувати освітній процес до потреб кожного учня, враховуючи їхні індивідуальні особливості, сприятимуть формуванню навичок ефективного спілкування, необхідних у сучасному суспільстві [71].

Таким чином, Національна стратегія розвитку освіти і науки до 2030 року визначає впровадження інноваційних технологій як невід'ємну складову

розвитку мовлення, що сприятиме підготовці конкурентоспроможних та всебічно розвинених громадян України.

Освітня програма "Впевнений старт" (2022 р.) є сучасною концепцією організації дошкільної освіти, яка спрямована на забезпечення всебічного розвитку дитини. У програмі особливу увагу приділено розвитку мовлення дітей дошкільного віку, що є ключовою компетенцією для їхньої подальшої соціалізації та навчання. У цьому контексті програма акцентує на використанні інноваційних технологій, які сприяють ефективному формуванню мовленнєвих навичок [26].

Програма визначає мовленнєву компетентність як одну з головних складових дошкільної освіти, що охоплює формування правильної вимови, збагачення словникового запасу, розвиток зв'язного мовлення та комунікативних навичок. Використання цифрових інструментів, таких як інтерактивні дошки, мультимедійні презентації, мобільні додатки та відеоматеріали, сприяє створенню інтерактивного середовища, у якому дитина активно включається у процес пізнання та мовленнєвої діяльності.

Особливу увагу приділено інтерактивним іграм, які мотивують дітей до вивчення нових слів і побудови фраз. Через гру діти вчаться спілкуватися, аналізувати, ставити запитання та відповідати [26].

Інноваційні технології дозволяють створювати персоналізовані освітні завдання, адаптовані до рівня мовленнєвого розвитку кожної дитини, що враховують її темп навчання, інтереси та індивідуальні особливості. Використання AR-додатків дає можливість взаємодіяти з віртуальними об'єктами, що стимулює мовленнєву активність дітей і розширює їхній словниковий запас у ігровій формі.

Програмою рекомендується використання таких програм, як "Lingokids" або "Speech Blubs", які пропонують вправи на вимову, артикуляцію та розвиток граматичних навичок у дітей. Освітні мультфільми, казки, аудіо- та відеоматеріали для знайомства з новими словами, навчання правильної побудови речень і формування зв'язного мовлення. Платформи для створення

мовленнєвих ігор і квестів, які стимулюють дітей до участі у спілкуванні через постановку і вирішення завдань. Інтерактивні роботи (наприклад, "Bee-Bot"), які використовуються для навчання через інтерактивні мовленнєві завдання, такі як побудова діалогів або команд [26].

Завдяки використанню інтерактивних ресурсів діти опановують нові слова та вирази. Створюються умови для навчання дітей послідовно формулювати думки, створювати прості та складні речення. Діти вчаться ставити запитання, відповідати, розвивають діалогічне та монологічне мовлення. Використання інноваційних технологій забезпечує готовність дитини до спілкування та навчання у шкільному середовищі [26].

Використання інноваційних технологій у роботі з дітьми дошкільного віку є не лише доцільним, але й необхідним в умовах сучасного інформаційного суспільства. Інноваційні технології відкривають нові можливості для розвитку мовлення, створюючи інтерактивне середовище, яке стимулює активність дітей, сприяє індивідуалізації навчального процесу та підвищує його ефективність.

1.3. Сучасні інноваційні технології в роботі з дітьми дошкільного віку

Сучасна система дошкільної освіти активно адаптується до цифрової трансформації, яка охоплює всі сфери життя. У розвитку мовлення дітей цифрові інструменти стають важливим компонентом, забезпечуючи нові можливості для навчання та виховання. Головною метою впровадження сучасних цифрових технологій є створення інтерактивного середовища, яке сприяє всебічному мовленнєвому розвитку дитини. Це включає розширення словникового запасу, вдосконалення вимови, формування граматичних навичок та розвиток комунікаційної компетентності [20, С. 168].

Розвиток мовлення є одним із ключових завдань дошкільної освіти, адже мовленнєва компетентність є основою для успішної соціалізації, навчання та особистісного розвитку дитини. У сучасному світі, коли цифрові технології відіграють важливу роль у житті, їх використання в мовленнєвій роботі з дітьми дошкільного віку стає необхідністю. Цифрові інструменти відкривають нові

можливості для навчання, створюють інтерактивне середовище, яке сприяє активному залученню дітей до освітнього процесу [40, С. 64].

Переваги використання цифрових інструментів:

- інтерактивність. Цифрові технології дозволяють створювати цікаві інтерактивні завдання, які стимулюють мовленнєву активність дітей. Наприклад, інтерактивні ігри та додатки спонукають дітей до повторення слів, побудови речень або виконання завдань із використанням голосових команд;
- мотивація до навчання. Завдяки яскравому дизайну, мультимедійним ефектам та ігровому формату, цифрові інструменти викликають у дітей інтерес до навчання, що сприяє активнішому засвоєнню мовленнєвих навичок;
- індивідуалізація навчання. Цифрові додатки адаптуються до потреб кожної дитини, дозволяючи враховувати її темп розвитку, рівень мовленнєвих навичок та особисті інтереси;
- розширення словникового запасу. Використання мультимедійних матеріалів (відео, аудіо, інтерактивних презентацій) допомагає дітям знайомитися з новими словами, виразами та ситуаціями;
- розвиток комунікативних навичок. Групові завдання із застосуванням цифрових платформ сприяють розвитку вміння спілкуватися, формулювати думки, висловлювати свої ідеї [41, С. 37].

Необхідність використання цифрових інструментів для розвитку мовлення у дітей дошкільного віку зумовлена сучасними вимогами до освіти та зміною способів взаємодії з інформацією. Цифрові технології дозволяють зробити навчання цікавим, інтерактивним і адаптивним, що сприяє ефективному засвоєнню мовленнєвих навичок. Водночас важливо забезпечувати баланс між цифровими та традиційними методами, щоб зберегти живу комунікацію та емоційну взаємодію, які є основою мовленнєвого розвитку.

Основними цифровими інструментами, які використовуються в Україні є: мобільні додатки, інтерактивні дошки, мультимедійні технології, робототехніка, віртуальна та доповнена реальність, освітні платформи та ін [20, С. 168].

Мобільні додатки.

- "Розвивайко": Український додаток, який містить завдання для розвитку мовлення, аудіювання та логічного мислення.
- Lingokids: Інтерактивна платформа, що включає ігри, пісні та завдання для вивчення нових слів та формування мовленнєвих умінь.
- Speech Blubs: Використовується для корекції вимови та розвитку артикуляції [59, С. 122].

Інтерактивні дошки. В українських садочках інтерактивні дошки використовуються для створення мовленнєвих ігор, навчальних презентацій та малювання, що мотивує дітей до активної участі.

Мультимедійні технології. Перегляд навчальних мультфільмів українською мовою, використання аудіо- та відеоматеріалів, які збагачують мовленнєвий досвід дітей, допомагаючи їм освоїти правильну вимову та побудову речень.

Робототехніка. Інтерактивні роботи, такі як Bee-Bot, використовуються для розвитку комунікативних умінь через інтерактивні завдання. Наприклад, діти дають команди роботам і формулюють їх у вигляді речень.

Віртуальна та доповнена реальність. AR-додатки дозволяють дітям взаємодіяти з віртуальними об'єктами, які відповідають на їхні команди, що стимулює мовленнєву активність та розширює словниковий запас.

Освітні платформи. "Всеосвіта": Платформа, яка дозволяє педагогам створювати інтерактивні завдання для розвитку мовлення. Seesaw: Інструмент для створення інтерактивних занять з мовленнєвої діяльності [60, С. 22-24].

Інноваційні технології включають в себе нові методики, засоби та прийоми, які відрізняються від традиційних підходів до навчання. Їхня мета — зробити освітній процес більш цікавим, інтерактивним та ефективним. Вони враховують індивідуальні особливості дітей, їхні інтереси, вікові характеристики та сучасний рівень розвитку суспільства [67, С. 63].

До інноваційних технологій у дошкільній освіті належать:

- мультимедійні технології (використання аудіо- та відеоматеріалів, презентацій, інтерактивних дошок), дозволяє створювати наочні образи, які сприяють кращому сприйняттю інформації;
- ігрові технології (інтеграція ігрових прийомів у навчання стимулює активну участь дітей у процесі, підвищує їх мотивацію та цікавість до навчання);
- інтерактивні методи (інтерактивні платформи, додатки, які дозволяють дітям взаємодіяти з матеріалом та один з одним);
- STEAM-освіта (інтеграція науки, технологій, інженерії, мистецтва і математики для розвитку критичного мислення та творчості);
- робототехніка та програмування (ознайомлення дітей з основами технологій, що розвиває логічне мислення та технічні навички);
- технології раннього розвитку (включення методик, що стимулюють ранній розвиток мовлення, мислення, емоційного інтелекту) [68, С. 197].

Впровадження інноваційних технологій сприяє розвитку ключових компетенцій дошкільників як, когнітивний розвиток (технології дозволяють збагачувати знання дітей, розвивати їхнє мислення та уяву); мовленнєвий розвиток (інтерактивні методики сприяють формуванню словникового запасу, розвитку мовленнєвих навичок та комунікації); соціалізація (інноваційні методики допомагають дітям краще взаємодіяти один з одним, формувати командний дух та здатність до співпраці); творчість (використання новітніх технологій стимулює розвиток творчих здібностей дітей) [70, С. 26].

Незважаючи на очевидні переваги, впровадження інноваційних технологій в дошкільну освіту стикається з рядом викликів:

- недостатня підготовка педагогів. Багато вихователів потребують додаткової підготовки для роботи з новими технологіями;
- матеріально-технічне забезпечення. Не всі заклади мають доступ до сучасного обладнання;

- баланс між технологіями та традиційними методами. Важливо зберегти гармонію між використанням цифрових технологій та живою взаємодією [79, С. 483].

Проте перспективи використання інноваційних технологій у дошкільній освіті є надзвичайно широкими. Вони дозволяють адаптувати освіту до потреб сучасного суспільства, забезпечити якісну підготовку дітей до школи, сформувати у них необхідні навички для подальшого життя в інформаційному середовищі.

Напрями використання інноваційних технологій:

- мультимедійні технології. Використання аудіо- та відеоматеріалів, інтерактивних презентацій допомагає дітям краще засвоювати нові слова та фрази. Наприклад, перегляд навчальних мультфільмів або участь у мультимедійних інтерактивних іграх стимулює увагу дітей і мотивує їх до активного спілкування;

- ігрові технології. Інноваційні ігрові програми, такі як мовленнєві додатки або настільні інтерактивні ігри, дозволяють дітям вивчати мову в легкій та розважальній формі. Через гру діти вчаться правильно будувати речення, вимовляти звуки та спілкуватися один з одним;

- інтерактивні дошки. Завдяки інтерактивним дошкам діти можуть виконувати завдання на екрані, малювати, писати слова чи букви, слухати правильно вимовлені звуки та повторювати їх;

- мобільні додатки. Сучасні додатки, такі як "ABCmouse" або "Speech Blubs", пропонують широкий спектр вправ для розвитку мовлення, включаючи артикуляційні завдання, розширення словникового запасу та ігри на правильне вимовляння;

- доповнена реальність. Технології доповненої реальності допомагають оживити навчальний матеріал. Наприклад, додатки з AR дозволяють дітям взаємодіяти з віртуальними персонажами, які вимовляють слова чи пропонують завдання, що стимулює мовленнєву активність;

- робототехніка. Програмовані іграшки, такі як "Bee-Bot" чи "Cubetto", допомагають дітям вивчати слова та фрази через інтерактивну взаємодію. Діти спілкуються з іграшками, виконують команди чи формулюють питання;
- гейміфікація навчання. Інноваційні технології дозволяють додати елементи гри у звичайний навчальний процес. Наприклад, діти можуть проходити "мовленнєві квести", де за правильну відповідь отримують винагороду [1, С. 65-67].

Основними етапами впровадження інноваційних технологій є підготовка педагогів, планування занять, використання в ігровій формі, залучення батьків. Педагоги повинні бути добре підготовленими до роботи з інноваційними технологіями. Це включає знання програмного забезпечення, вміння інтегрувати технології у навчальний процес та забезпечувати баланс між цифровими і традиційними методами. Інноваційні технології мають бути інтегровані в навчальні плани таким чином, щоб відповідати віковим потребам та індивідуальним особливостям дітей. Навчання має бути організоване у форматі гри, що робить процес розвитку мовлення захопливим і менш формалізованим. Для закріплення знань можна рекомендувати батькам використовувати деякі додатки чи мультимедійні матеріали вдома, що забезпечує безперервність мовленнєвого розвитку.

Інноваційні технології сприяють швидшому засвоєнню нових слів, правильній вимові та побудові речень. Діти активно спілкуються між собою та з педагогами, використовуючи нові знання. Інтерактивні завдання стимулюють дітей до фантазування та формулювання власних думок. Використання технологій у груповій роботі сприяє кращій взаємодії дітей один з одним [2, С.23].

Інноваційні технології значно змінюють підхід до мовленнєвої роботи з дітьми дошкільного віку. Вони дозволяють зробити навчальний процес захопливим, різноманітним і ефективним. Однак для їх успішного впровадження важливо забезпечити відповідну підготовку педагогів, належну матеріально-технічну базу та дотримання балансу між традиційними методами й цифровими

технологіями. Такий підхід забезпечує якісний розвиток мовлення у дітей, готуючи їх до майбутніх викликів освітнього та соціального середовища.

Висновок до розділу 1

Використання інноваційних технологій у дошкільній освіті є актуальним і необхідним напрямом модернізації освітньої системи. Це зумовлено змінами в суспільстві, потребою підготовки дітей до життя в умовах інформаційного середовища та інтеграцією сучасних методів навчання. Інноваційні технології дають змогу зробити освітній процес більш ефективним, цікавим і адаптивним до індивідуальних потреб кожної дитини.

Інноваційні технології розширюють можливості розвитку дошкільників через інтерактивні засоби навчання, ігрові методики, цифрові інструменти, такі як мобільні додатки, мультимедійні платформи та інтерактивні дошки. Вони сприяють формуванню мовленнєвої компетентності, соціальних навичок, творчості та критичного мислення у дітей. Гармонійне поєднання таких технологій із традиційними методами навчання забезпечує якісний і різнобічний розвиток дитини.

Нормативно-правова база дошкільної освіти України, зокрема Закон України "Про освіту" (2017 р.), Закон України "Про дошкільну освіту" (2001 р., із змінами) та Базовий компонент дошкільної освіти України (2021 р.), закладає основу для впровадження інноваційних технологій. Ці документи підкреслюють важливість використання сучасних методик і цифрових засобів у навчально-виховній діяльності. Зокрема, акцентується на розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), забезпеченні технічної бази закладів освіти та підвищенні кваліфікації педагогів у сфері використання інновацій.

У роботі з дітьми дошкільного віку активно впроваджуються такі інноваційні технології, як: мультимедійні ресурси (відеоматеріали, електронні книги, аудіоказки); ігрові методики та інтерактивні платформи; робототехніка (інтерактивні іграшки для розвитку логіки та мовлення); доповнена реальність

(AR), яка створює інтерактивні умови для навчання; STEAM-освіта, що поєднує науку, технології, інженерію, мистецтво і математику. Ці технології дають змогу урізноманітнити освітній процес, підвищити мотивацію дітей до навчання та зробити його доступним і цікавим.

Інноваційні технології є важливим інструментом підвищення якості дошкільної освіти, забезпечення її відповідності сучасним викликам та потребам дітей. Нормативно-правова база України підтримує їхнє впровадження, забезпечуючи правове підґрунтя для модернізації навчально-виховного процесу. Використання таких технологій сприяє гармонійному розвитку дошкільників, формуванню їхньої готовності до подальшого навчання та соціальної адаптації в умовах динамічного світу. Інноваційні технології у дошкільній освіті є не лише бажаними, а й необхідними для створення сучасного освітнього середовища, орієнтованого на успіх і всебічний розвиток дитини.

РОЗДІЛ 2

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

2.1. Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку засобами інноваційних технологій

Розвиток мовлення є важливою складовою дошкільної освіти, адже мовленнєва компетентність є основою комунікації, пізнання світу та підготовки дитини до навчання у школі. Інноваційні технології відкривають нові можливості для формування мовленнєвих навичок, забезпечуючи ефективність, інтерактивність і доступність навчально-виховного процесу.

Формування у дітей дошкільного віку мовленнєвих компетентностей через використання інноваційних технологій розширює словниковий запас, формує правильну вимову звуків, розвиває зв'язне мовлення (монологічне і діалогічне), стимулює мовленнєву активність, розвиток комунікативних навичок [5, С. 39].

Основними принципами методики розвитку мовлення дітей дошкільного віку з використанням інноваційних технологій є:

- індивідуалізація навчання. Врахування рівня розвитку мовлення, інтересів та потреб кожної дитини;
- інтерактивність. Залучення дітей до активної участі в мовленнєвій діяльності.
- комплексний підхід. Поєднання традиційних методів розвитку мовлення з інноваційними технологіями.
- мотивація до навчання. Використання ігрових форм і сучасних технологій, які пробуджують інтерес дитини до мовленнєвої діяльності [27].

Засоби інноваційних технологій для розвитку мовлення дітей дошкільного віку є: мультимедійні технології, інтерактивні платформи, ігрові технології, технології доповненої реальності, інтерактивні дошки, робототехніка.

Мультимедійні технології. Є одним із найбільш ефективних інструментів для розвитку мовлення у дітей дошкільного віку. Їх використання в освітньому процесі дозволяє зробити навчання цікавим, інтерактивним та спрямованим на формування комунікативних навичок. У дошкільній освіті України мультимедійні технології інтегруються для розширення мовного середовища, підвищення мотивації до навчання та забезпечення індивідуального підходу до кожної дитини [45, С. 247].

Діти активно взаємодіють із мультимедійними матеріалами, що стимулює їхню мовленнєву активність. Мультимедійні технології дозволяють адаптувати завдання до індивідуальних потреб і рівня розвитку кожної дитини. Освітні завдання подаються в ігровій формі, що підвищує зацікавленість дітей. Використання відео, анімацій, аудіо та інших мультимедійних елементів допомагає краще засвоювати мовний матеріал.

Засоби мультимедійних технологій є: відео- та аудіоматеріали (навчальні мультфільми, аудіоказки, музичні відео сприяють розвитку слухового сприйняття, вимови та збагачення словникового запасу); інтерактивні презентації (використання презентацій із текстами, зображеннями та звуками для навчання нових слів і побудови речень); мобільні додатки (освітні програми, такі як "Lingokids", "Speech Blubs", допомагають тренувати артикуляцію, поповнювати словниковий запас та вдосконалювати мовленнєві навички); мультимедійні ігри (використання інтерактивних завдань, наприклад, ігор із пазлами, що супроводжуються озвученням завдань) [45, С. 248].

Етапи реалізації методики використання мультимедійних технологій

1. Діагностика мовленнєвих навичок. Оцінка рівня розвитку мовлення кожної дитини для визначення завдань і засобів мультимедійного навчання.
2. Підготовчий етап. Вибір мультимедійних матеріалів, які відповідають віковим особливостям дітей та їхнім інтересам. Створення інтерактивних завдань і сценаріїв занять.
3. Основний етап. Проведення занять із використанням мультимедійних засобів: прослуховування аудіоказок для тренування слухового

сприйняття; перегляд навчальних відео для засвоєння нових слів; виконання інтерактивних вправ на дошці або планшетах.

4. Закріплення навичок. Організація мовленнєвих ігор, проектів або театралізованих виступів із використанням мультимедійних елементів [57, С.10].

Мультимедійні технології є дієвим засобом у роботі з дітьми дошкільного віку, спрямованими на розвиток мовлення, комунікативних умінь та творчого мислення. Вони поєднують текстову, графічну, аудіо- та відеоінформацію, що робить навчальний процес інтерактивним, цікавим і ефективним.

Використання навчальних мультфільмів. Показ мультфільму, у якому головний герой ставить запитання або просить дітей допомогти йому знайти рішення. Після перегляду вихователь організовує бесіду, де діти відповідають на запитання, переказують сюжет, описують героїв чи дають поради персонажам [64].

Інтерактивні презентації. Презентація з зображеннями тварин, які видають звуки, або предметів, що ілюструють різні дії (наприклад, котик нявкає, песик гавкає, потяг їде). Діти описують зображення, придумують речення з використанням нових слів [64].

Мультимедійні ігри. Ігри на інтерактивних дошках, де потрібно співставити зображення і слово (наприклад, «Знайди пару» — дитина з'єднує малюнок предмета із його назвою). Інший варіант — гра, у якій дитина допомагає героєві скласти історію, вибираючи правильні слова [64].

Слухання аудіоказок. Вихователь включає аудіоказку, після якої проводить дискусію з дітьми: «Як звали головного героя?», «Що він зробив?», «Що б ви порадили героєві?» Діти можуть також спробувати переказати історію своїми словами [64].

Використання мобільних додатків. Використання додатків, таких як "Speech Blubs", де дитина повторює слова або звуки за зразком. У додатку "Lingokids" дитина грає в ігри, що навчають її новим словам і фразам [64].

Робота з інтерактивними дошками. Завдання на дошці, де дитина допомагає герою пройти лабіринт, виконуючи мовленнєві вправи (наприклад, називає слова з потрібною буквою або описує шлях героя словами) [64].

Театралізовані ігри з використанням мультимедіа. Під час інсценізації казки використовується мультимедійний фон (відео або презентація), а діти проговорюють репліки героїв або коментують те, що відбувається [64].

Використання технологій доповненої реальності (AR). Додатки з AR дозволяють дітям взаємодіяти з віртуальними персонажами, наприклад, годувати тварину чи допомагати їй знайти дорогу, описуючи свої дії [64].

Мовленнєві квести. Мультимедійна гра-квест, де діти виконують завдання, такі як назвати слово, придумати речення або завершити історію. Завдання супроводжуються яскравими візуальними ефектами та аудіоінструкціями [64].

Музично-мовленнєві вправи. Використання пісень і відео з рухами (наприклад, «Голова, плечі, коліна, пальці»), де діти співають, повторюють слова та рухаються одночасно [64].

Практичне використання мультимедійних технологій у дошкільній освіті дозволяє зробити процес розвитку мовлення більш захопливим, інтерактивним і ефективним. Завдяки мультимедійним засобам діти активніше включаються у навчальний процес, отримують нові знання у ненав'язливій ігровій формі та формують необхідні мовленнєві навички для подальшого навчання.

Інтерактивні платформи. Сучасним інструментом для розвитку мовлення у дітей дошкільного віку є інтерактивні платформи. Їх використання в освітньому процесі сприяє створенню інтерактивного середовища, що стимулює мовленнєву активність, розширює словниковий запас та формує комунікативні навички. Завдяки інтерактивності та гнучкості, платформи дозволяють педагогам адаптувати завдання до рівня розвитку кожної дитини, що є важливим у дошкільній освіті [66, С. 10].

Основними принципами методики використання інтерактивних платформ є: інтерактивність (діти взаємодіють із платформою в реальному часі, що стимулює активну участь); індивідуалізація навчання (завдання на платформах

адаптуються до рівня мовленнєвого розвитку дитини); наочність (завдяки графічним та аудіоелементам, інформація подається у зрозумілій і доступній формі); ігровий формат (завдання мають ігровий характер, що сприяє підвищенню мотивації дітей) [64, С.11].

Етапи реалізації методики

1. Підготовчий етап. Вибір платформи, яка відповідає віковим особливостям дітей та освітнім цілям. Налаштування облікових записів для кожної дитини або групи. Ознайомлення педагогів із функціоналом платформи.

2. Основний етап. Індивідуальні завдання - виконання вправ із розвитку вимови, побудови речень, опису зображень. Групова робота - завдання, які вимагають взаємодії між дітьми, наприклад, створення спільної історії. Творчі проекти - використання аудіо- чи відеозаписів для складання казок, презентацій або діалогів.

3. Закріплення матеріалу. Перевірка виконаних завдань на платформі та надання зворотного зв'язку дітям і батькам. Організація спільних ігор, які повторюють вивчений матеріал [66, С. 12].

Інтерактивні платформи для розвитку мовлення дітей дошкільного віку

Lingokids. Освітній додаток для дітей дошкільного віку, що пропонує інтерактивні ігри для розвитку словникового запасу та вимови. Діти грають у мовленнєві ігри, де потрібно співставляти зображення із словами, повторювати фрази за диктором або виконувати завдання, пов'язані з описом предметів. Приклад: Дитина повинна вибрати правильний предмет серед зображень, прослухавши його назву [69].

Speech Blubs. Платформа для тренування артикуляції та вимови через інтерактивні вправи. Програма використовує відеозаписи дітей або персонажів, які вимовляють звуки, слова чи фрази. Діти повторюють їх, слідуючи інструкціям. Приклад: Дитина повторює слова чи звуки за анімованим персонажем (наприклад, «ба», «ма», «ка») [69].

Seesaw. Інтерактивна платформа для виконання завдань, обміну аудіо- та відеозаписами, що сприяє розвитку мовленнєвої активності. Педагог створює

завдання, наприклад, запис історії на основі запропонованих картинок або опис предмета. Приклад: Дитині пропонується зобразити улюблену іграшку, сфотографувати її та записати опис свого малюнка [69].

ABCmouse "Знайди пару". Мультимедійна платформа для розвитку мовленнєвих та граматичних навичок через інтерактивні ігри, казки та завдання. Гра з використанням зображень і слів, де діти повинні знайти пари: слово та картинку. Приклад: Дитина співвідносить слово «яблуко» із зображенням яблука або слова, що починаються з однієї літери [69].

Практичне використання інтерактивних платформ дозволяє зробити процес розвитку мовлення у дітей дошкільного віку цікавим, захопливим і ефективним. Завдяки інтерактивності, доступності та гнучкості платформ, діти активно включаються у навчальний процес, розвивають свої мовленнєві навички та готуються до подальшого навчання.

Ігрові технології. Інтерактивні ігрові технології є потужним засобом для розвитку мовлення у дітей дошкільного віку. Завдяки поєднанню гри, інтерактивності та освітнього контенту вони сприяють формуванню мовленнєвих навичок у природному та цікавому для дитини середовищі. У дошкільній освіті України інтерактивні ігрові технології використовуються для стимулювання комунікативної активності, розширення словникового запасу та формування зв'язного мовлення [16, С. 45].

Принципи методики ігрових технологій. Інтерактивність (іти беруть активну участь у грі, що стимулює їхню мовленнєву активність); ігровий підхід (навчання відбувається через гру, що відповідає віковим особливостям дошкільників); індивідуалізація (завдання адаптуються до рівня розвитку кожної дитини); комплексність (поєднання інтерактивних технологій із традиційними методами навчання) [16, С. 46].

Етапи реалізації методики ігрових технологій

1. Підготовчий етап. Діагностика рівня мовленнєвого розвитку дітей. Вибір відповідних інтерактивних ігор залежно від вікових особливостей і потреб групи. Налаштування ігор та ознайомлення педагогів із технологіями.

2. Основний етап. Індивідуальні ігри - дитина виконує завдання самостійно, наприклад, повторює слова за персонажем або складає речення. Групові ігри - діти грають у мовленнєві ігри разом, наприклад, створюють спільну історію або виконують ролі. Творчі завдання - використання ігор для придумування казок, опису зображень або завершення історії.

3. Заключний етап. Обговорення результатів гри, аналіз мовленнєвої активності дітей. Закріплення навичок через творчі завдання, наприклад, створення малюнків чи аудіозаписів [27, С.65].

Основними формами інтерактивних ігрових технологій є: комп'ютерні та мобільні ігри (ігри, які розвивають мовленнєві навички, наприклад, вибір правильного слова до картинки, складання речень або повторення звуків. Приклад: "Lingokids", "Speech Blubs"); сюжетно-рольові ігри (Ігри, де діти грають ролі, наприклад, лікаря, продавця, героя казки, що спонукає їх до активного використання мовлення); настільні інтерактивні ігри (використання інтерактивних дошок або планшетів, де діти взаємодіють із зображеннями, словами чи персонажами); групові інтерактивні ігри (ігри, які вимагають співпраці між дітьми, наприклад, створення спільної історії або вирішення мовленнєвих завдань); ігри з доповненою реальністю (AR) - діти взаємодіють із віртуальними об'єктами, які стимулюють їх до мовленнєвої активності.

Інтерактивна гра "Хто що робить?". Завдання: дитина вибирає персонажа (наприклад, собаку) і називає дію, яку він виконує (гавкає, бігає). Результат: формування зв'язного мовлення [16, С.57].

Сюжетно-рольова гра "Магазин". Завдання: діти виконують ролі продавця та покупця, спілкуючись і називаючи товари. Результат: розвиток діалогічного мовлення [16, С.58].

Гра на платформі Lingokids. Завдання: дитина підбирає правильне слово до картинки або повторює фрази за диктором. Результат: поповнення словникового запасу, розвиток правильної вимови [16, С.58].

Ігрова вправа з доповненою реальністю (AR). Завдання: дитина годує віртуальну тварину, називаючи продукти, або допомагає персонажу виконати

завдання. Результат: активізація мовленнєвої діяльності, формування діалогів [16, С.59].

Інтерактивні ігрові технології є ефективним засобом для розвитку мовлення у дітей дошкільного віку. Вони сприяють активному залученню дітей до навчального процесу, формують позитивне ставлення до навчання та дозволяють адаптувати завдання до індивідуальних потреб кожної дитини. Використання таких технологій відповідає сучасним стандартам дошкільної освіти в Україні, забезпечуючи якісну підготовку дітей до подальшого навчання.

Технології доповненої реальності (AR). Технології доповненої реальності (AR) є сучасним інструментом, який інтегрується у дошкільну освіту для створення інтерактивного середовища навчання. AR забезпечує поєднання реального та віртуального світу, де діти можуть взаємодіяти з тривимірними об'єктами, персонажами чи сюжетами. Використання таких технологій сприяє розвитку мовлення дітей дошкільного віку, роблячи процес навчання цікавим, пізнавальним та ефективним [61, С.164].

Діти активно взаємодіють із тривимірними об'єктами та ситуаціями, що спонукає їх до мовленнєвої активності. AR-технології дозволяють адаптувати завдання до рівня розвитку кожної дитини. Навчання відбувається у форматі гри, що відповідає віковим особливостям дітей. Тривимірні об'єкти та анімації створюють чіткі візуальні образи, які допомагають краще засвоїти матеріал.

Етапи реалізації технології доповненої реальності (AR)

1. Підготовчий етап. Вибір AR-інструментів, які відповідають віковим особливостям дітей. Ознайомлення педагогів із функціоналом додатків і платформ. Організація технічного забезпечення: планшети, смартфони, інтерактивні дошки.

2. Основний етап. Індивідуальні завдання - дитина взаємодіє з віртуальними об'єктами, описує їх, називає їхні властивості або дії. Приклад: Дитина наводить камеру на картку із зображенням слона, слон оживає, а дитина розповідає: "Це слон. Він великий і сірий. Він їсть траву." Групові завдання - діти разом створюють історію, використовуючи тривимірні об'єкти. Приклад: На

інтерактивній дошці з'являються різні тварини. Діти разом вигадують казку про їхні пригоди. Сюжетно-рольові ігри - діти грають ролі персонажів, які з'являються в AR-додатках. Приклад: Дитина стає героєм казки про лісових мешканців і спілкується з іншими персонажами.

3. Заключний етап. Обговорення пройденого заняття: Діти описують, що вони бачили, із ким взаємодіяли, що запам'ятали. Виконання творчих завдань: Наприклад, діти малюють об'єкт, який їм найбільше сподобався, і розповідають про нього [61, С.165-166].

Інструменти та платформи AR

1. *QuiverVision* – дозволяє оживляти розмальовки, що стимулює дітей описувати створених персонажів.
2. *AR Flashcards* – інтерактивні картки із тваринами, буквами чи цифрами, які оживають, коли на них наводять камеру.
3. *Merge Cube* – куб із доповненою реальністю для вивчення предметів і взаємодії з ними.
4. *Animal 4D+* – додаток, у якому з'являються тривимірні зображення тварин із детальними описами [75].

Приклади завдань із використанням AR

1. Гра "Оживи тварину". Завдання: Навести камеру на картку з тваринами. Тварина оживає, а дитина розповідає, як вона виглядає, що їсть, де живе.
2. Квест "Знайди їжу для персонажа". Завдання: Дитина допомагає віртуальному персонажу знайти їжу, називаючи її (наприклад: "Це морква для кролика").
3. Гра "Опис предмета". Завдання: Дитина наводить камеру на віртуальний об'єкт, а потім описує його.
4. Рольова гра "У зоопарку". Завдання: Діти взаємодіють із віртуальними тваринами, ставлять їм запитання або розповідають про них [75].

Методика використання технологій доповненої реальності (AR) у розвитку мовлення дітей дошкільного віку є ефективним і сучасним підходом до навчання.

AR робить процес пізнання цікавим, інтерактивним і доступним, забезпечуючи стимулювання мовленнєвої активності та розвиток ключових мовленнєвих компетенцій. Використання таких технологій сприяє підготовці дітей до подальшого навчання та соціальної взаємодії.

Інтерактивна дошка — це сучасний інструмент, який забезпечує інтерактивний підхід до навчання та розвитку мовлення у дітей дошкільного віку. Її використання дозволяє об'єднати гру, навчання і візуалізацію, що особливо важливо для дошкільнят, які краще сприймають інформацію через наочність і практичну діяльність.

Інтерактивна дошка дозволяє демонструвати зображення, відео, анімації, які допомагають дитині краще засвоювати нові слова та поняття. Освітній процес легко перетворюється на гру завдяки інтерактивним завданням, наприклад, "Знайди пару", "Побудуй речення" або "Оживи персонажа". Дошка сприяє співпраці дітей під час виконання завдань, що розвиває навички спілкування та взаємодії. Діти можуть торкатися дошки, переміщувати об'єкти, вибирати відповіді, що стимулює їх до активної участі. Завдяки адаптації контенту можна створювати завдання для дітей з різним рівнем мовленнєвого розвитку. Інтерактивну дошку можна використовувати разом із мультимедійними додатками, аудіо- та відеоматеріалами, що збагачує освітній процес [76, С.482].

Приклади використання інтерактивної дошки

Гра "Знайди пару". На дошці зображені предмети та їхні назви. Діти повинні знайти пару, наприклад, з'єднати картинку з відповідним словом.

Завдання "Опис об'єкта". Дошка показує зображення (наприклад, тварини або предмета), і дитина повинна описати його зовнішній вигляд, дії чи властивості. Приклад: Зображення котика. Дитина каже: "Це котик. Він маленький, пухнастий, любить молоко."

Гра "Склади речення". Діти вибирають слова на дошці та складають із них речення. Приклад: На дошці слова: "хлопчик", "грає", "м'яч". Дитина складає речення: "Хлопчик грає в м'яч."

Завдання "Хто це?". Показуються частини зображення (наприклад, хвіст, лапи тварини), і діти повинні вгадати, хто це, та розповісти про тварину. Приклад: "Це хвіст. Це хвіст собаки. Собака гавкає".

Гра "Розкажи історію". На дошці з'являються серії картинок, які діти повинні поєднати в одну історію. Приклад: На дошці картинки: дівчинка, яблуко, дерево. Дитина розповідає: "Дівчинка пішла до дерева і зірвала яблуко".

Гра "Вгадай слово". Діти бачать на дошці картинку, а слово частково закрите літерами. Вони мають вгадати, що це за слово. Приклад: Картинка яблука, а напис: "Я_л_ко". Дитина відповідає: "Яблуко".

Мовленнєвий квест. На дошці створюється квест із запитаннями, на які діти відповідають, виконуючи завдання. Приклад: "Що сказав зайчик, коли побачив моркву?" Дитина відповідає: "Зайчик сказав: 'Це моя їжа!'"

Сюжетно-рольова гра "У лікаря". Інтерактивна дошка відображає ситуацію в лікарні, а діти виконують ролі лікаря та пацієнтів, придумуючи діалоги. Приклад: Лікар: "Що у вас болить?" Пацієнт: "У мене болить горло".

Анімовані відеоуроки. Дошка показує відео із персонажами, які говорять фрази, а діти повторюють за ними. Приклад: Герой каже: "Привіт, як тебе звати?" Дитина відповідає: "Мене звати Оля".

Інтерактивна розмальовка. Дошка відображає чорно-біле зображення. Діти вибирають кольори, розмальовують і описують об'єкт. Приклад: "Я розмалював будинок у червоний колір. У нього є синій дах."

Завдяки наочності та інтерактивності діти запам'ятовують нові слова. Виконання завдань спонукає дітей до опису, пояснення та створення історій. Групові ігри розвивають у дітей вміння взаємодіяти з іншими. Яскраві зображення та ігровий формат роблять навчання цікавим і захопливим [76, С.482-484].

Інтерактивна дошка є потужним засобом для розвитку мовлення у дітей дошкільного віку. Її використання дозволяє створити захопливий і динамічний навчальний процес, який стимулює мовленнєву активність, розширює словниковий запас та формує зв'язне мовлення. У поєднанні з ігровими

методиками інтерактивна дошка стає незамінним інструментом для сучасної дошкільної освіти в Україні.

Робототехніка є сучасним інструментом, що інтегрується в освітній процес для стимулювання розвитку різних компетенцій у дітей, зокрема мовленнєвих навичок. Використання інтерактивних роботів у роботі з дітьми дошкільного віку дозволяє створити захопливе навчальне середовище, що мотивує до активної мовленнєвої діяльності [1, С.67].

Роботи створюють умови для живої взаємодії, де діти можуть давати команди, відповідати на запитання та обговорювати завдання. Робототехніка інтегрується в освітній процес через сюжетно-рольові ігри та завдання. Завдання з роботами можуть бути адаптовані до рівня мовленнєвого розвитку кожної дитини. У процесі роботи діти знайомляться з основами технологій, що сприяє розвитку їхньої обізнаності у цифровому світі [2, С.10].

Типи роботів для розвитку мовлення

1. Bee-Bot: Простий у використанні програмований робот, який реагує на команди.
2. Dash and Dot: Роботи, які взаємодіють із дітьми, виконуючи їхні команди.
3. RoboTami: Конструктори з можливістю програмування, які використовуються для створення інтерактивних завдань.
4. Miko: Робот-компаньйон, який може задавати питання, відповідати та допомагати у навчанні [46, С.85].

Етапи реалізації роботи з робототехнікою

1. Підготовчий етап. Вибір відповідного робота залежно від вікових особливостей і цілей заняття. Ознайомлення педагогів із функціоналом робота. Створення інтерактивних сценаріїв для занять.

2. Основний етап. Індивідуальні завдання - дитина спілкується з роботом, відповідаючи на його запитання. Приклад: Робот запитує: "Як тебе звати?" або "Що це за тварина?" Дитина відповідає. Групові завдання - діти разом створюють історію або вирішують завдання, спілкуючись із роботом. Приклад: Робот

пропонує: "Придумайте казку про мене та моїх друзів." Сюжетно-рольові ігри - робот виконує роль персонажа у грі, а діти взаємодіють із ним. Приклад: Робот виконує роль пацієнта, а діти — лікарів, які ставлять йому запитання.

3. Заклучний етап. Аналіз виконаних завдань: Діти обговорюють, що їм сподобалося, розповідають про свої дії. Закріплення матеріалу: Малювання робота, створення історії про нього.

Приклади завдань

Гра "Дай команду" (з роботами Bee-Bot). Дитина програмує маршрут робота, промовляючи завдання вголос (наприклад, "Іди до дерева").

Завдання "Хто я?" (з роботом Miko). Робот описує тварину, а дитина повинна відгадати її та розповісти про неї.

Сюжетно-рольова гра "У магазині" (з роботами Dash and Dot). Робот — покупець, а діти — продавці. Вони повинні запропонувати товар, описуючи його.

Квест "Знайди предмет". Робот отримує команди для переміщення до певного об'єкта, який дитина описує.

Завдання "Розкажи історію". Робот починає казку, а діти продовжують її, додаючи свої ідеї [57, С.10-11].

Діти із задоволенням спілкуються з роботами, розвиваючи свої мовленнєві навички. Виконання завдань сприяє вмінню будувати логічні речення та історії. Діти освоюють нові слова та поняття через інтерактивну взаємодію. Робототехніка робить процес навчання цікавим і захопливим.

Використання робототехніки у розвитку мовлення дітей дошкільного віку є інноваційним і ефективним підходом до навчання, але нажаль поки мало можливостей на використання даного методу. Роботи створюють інтерактивне середовище, яке мотивує дітей до мовленнєвої активності, розвиває їхні комунікативні навички та забезпечує індивідуальний підхід. Ця методика сприяє гармонійному розвитку дитини, інтегруючи сучасні технології у дошкільну освіту в Україні.

Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку засобами інноваційних технологій є ефективним інструментом, що відповідає сучасним

вимогам до освіти. Використання цифрових технологій, мультимедійних ресурсів та інтерактивних методів забезпечує всебічний розвиток мовленнєвих навичок у дітей, підвищує їхню комунікаційну активність і готує до подальшого навчання. Інноваційні технології дозволяють зробити освітній процес доступним, цікавим і результативним.

2.2. Проєкт “Мовленнєва планета: інтерактивний розвиток дітей старшого дошкільного віку”

Реалізація інноваційних проєктів у закладах дошкільної освіти є актуальним та необхідним кроком для адаптації освітнього процесу до сучасних умов. Швидкий розвиток технологій, зміни в соціокультурному середовищі та нові освітні стандарти вимагають оновлення підходів до навчання та виховання дітей дошкільного віку. Інноваційні проєкти забезпечують модернізацію навчального процесу, підвищують його ефективність і сприяють всебічному розвитку дітей.

Нами запропонований *проєкт “Мовленнєва планета: інтерактивний розвиток дітей старшого дошкільного віку”*. Очікуваними результатами реалізації проєкту є:

- для дітей (формування у дітей навичок роботи в сучасному інформаційному середовищі; розвиток мовлення, творчості, критичного мислення; підготовка до навчання в школі);
- для педагогів (підвищення кваліфікації та професійного рівня; застосування сучасних методик у роботі);
- для закладу дошкільної освіти (підвищення якості освітнього процесу; формування позитивного іміджу закладу як сучасного та інноваційного);
- для батьків (підвищення довіри до закладу; отримання інструментів для підтримки навчання дітей вдома).

Мета проєкту. Впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес з метою розвитку мовлення у дітей дошкільного віку,

формування зв'язного мовлення, збагачення словникового запасу та вдосконалення комунікативних навичок.

Завдання проєкту:

1. Ознайомити педагогів із сучасними інноваційними технологіями, що сприяють розвитку мовлення у дітей.
2. Розробити інтерактивні заняття з використанням цифрових ресурсів, робототехніки, інтерактивних платформ та дошок.
3. Стимулювати мовленнєву активність дітей через ігрові методики та інтерактивні інструменти.
4. Забезпечити зворотний зв'язок із батьками, залучаючи їх до розвитку мовлення дітей вдома.
5. Провести моніторинг результатів для оцінки ефективності впроваджених технологій.

Термін реалізації проєкту: 9 місяців (навчальний рік).

Учасники проєкту: ментор - фахівець, який ділиться своїм досвідом і знаннями) та/або фасилітатор – організовує процес навчання і створює умови для самостійного розвитку, діти, педагоги, батьки.

Етапи реалізації проєкту

I. Підготовчий етап (3 місяці, вересень-листопад)

1.1. Аналіз потреб та планування. Провести діагностику рівня мовленнєвого розвитку дітей. Провести опитування педагогів щодо їхньої обізнаності з інноваційними технологіями. Визначити технічні засоби, доступні в закладі (інтерактивна дошка, планшети, роботи тощо) - (вересень).

1.2. Навчання педагогів. Організувати тренінги та майстер-класи для вихователів: "Використання інтерактивної дошки для розвитку мовлення", "Ігрові інтерактивні платформи (Lingokids, Speech Blubs)", "Робототехніка у навчанні дошкільників", Забезпечити доступ до навчальних матеріалів і посібників - (жовтень).

1.3. Розробка програми занять. Створити план інтерактивних занять з урахуванням вікових особливостей дітей. Підготувати мовленнєві завдання з використанням мультимедійних матеріалів - (листопад).

II. Основний етап (5 місяців, грудень, січень, лютий, березень, квітень)

2.1. Проведення інтерактивних занять. Тематичні заняття з використанням інтерактивної дошки: "Опис предмета" (діти описують зображення на екрані), "Розкажи історію" (серія картинок на дошці допомагає скласти сюжет), ігрові завдання з робототехнікою: "Допоможи роботу знайти друга" (робот рухається до іншого персонажа, а діти вигадують їхній діалог), використання мобільних додатків Lingokids — поповнення словникового запасу та Speech Blubs — тренування вимови звуків і слів.

2.2. Групові ігри. Квести: діти шукають "скарби", виконуючи мовленнєві завдання. Сюжетно-рольові ігри з роботами, наприклад, "Робот у зоопарку".

2.3. Залучення батьків. Проведення семінару "Розвиток мовлення вдома: як використовувати цифрові інструменти". Створення відеоуроків для батьків із практичними завданнями.

3. Завершальний етап (1 місяць, травень)

3.1. Моніторинг та оцінка результатів. Провести повторну діагностику рівня мовленнєвого розвитку дітей. Зібрати відгуки педагогів і батьків про впроваджені технології.

3.2. Презентація результатів. Організувати підсумковий захід у вигляді мовленнєвого фестивалю або творчого конкурсу. Представити відеозаписи занять, де демонструються досягнення дітей.

3.3. Підготовка звіту. Оцінити ефективність впроваджених технологій. Розробити рекомендації щодо подальшого використання інновацій.

Очікувані результати впровадження проєкту "Мовленнєва планета: інтерактивний розвиток дітей старшого дошкільного віку". Для дітей: розширення словникового запасу; покращення вимови звуків і зв'язного мовлення; формування комунікативних навичок у груповій роботі. Для педагогів: опанування нових методик і технологій роботи; підвищення рівня

професійної компетентності. Для батьків: залучення до розвитку мовлення дітей у домашніх умовах; розуміння методів інтерактивного навчання.

***Проект “Мовленнєва планета: інтерактивний розвиток
дітей старшого дошкільного віку”***

Підготовчий етап (вересень-листопад)

Вересень

1. Діагностика рівня мовленнєвого розвитку дітей відповідно до БКДО
2. Анкета для вихователів закладу дошкільної освіти щодо обізнаності з інноваційними технологіями (додаток А). Анкета охоплює питання: стаж роботи у закладі дошкільної освіти; рівень освіти; чи знайомі ви з поняттям "інноваційні технології в освіті"?; які інноваційні технології ви використовуєте у своїй роботі? (можна обрати кілька варіантів); який ваш рівень володіння інноваційними технологіями?; як часто ви використовуєте інноваційні технології у своїй роботі?; чи вважаєте ви інноваційні технології ефективними для розвитку мовлення у дітей?; які труднощі ви відчуваєте під час використання інноваційних технологій?; чи потрібне вам додаткове навчання для роботи з інноваційними технологіями?; які форми навчання ви вважаєте найбільш ефективними?; які нові технології ви хотіли б впровадити у свою практику?; ваші побажання чи пропозиції щодо впровадження інноваційних технологій у закладі.
3. Визначення технічних засобів які доступні в закладі (інтерактивна дошка, планшети, роботи тощо)

Жовтень

1. Тренінг для вихователів: "Використання інтерактивної дошки для розвитку мовлення у дітей дошкільного віку"

Мета тренінгу. Навчити вихователів ефективно використовувати інтерактивну дошку в освітньому процесі для розвитку мовлення дітей дошкільного віку, ознайомити їх із методиками та практичними прийомами роботи.

Матеріали для тренінгу. Інтерактивна дошка. Попередньо створені презентації, інтерактивні вправи та шаблони. Інструкції для роботи з дошкою. Анкети для зворотного зв'язку.

Очікувані результати. Підвищення рівня обізнаності вихователів щодо можливостей інтерактивної дошки. Навички створення інтерактивних вправ для розвитку мовлення дітей. Формування позитивного ставлення до використання інноваційних технологій у роботі. Поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

План тренінгу

1. Вступна частина (15 хвилин)

1.1. Вітання та ознайомлення з метою тренінгу

- Презентація: "Роль інтерактивних технологій у сучасному освітньому процесі".
- Обговорення, чому розвиток мовлення у дітей є важливим аспектом дошкільної освіти.

1.2. Очікування учасників.

- Запитання до аудиторії: "Що ви очікуєте дізнатися або навчитися під час цього тренінгу?"

2. Теоретична частина (30 хвилин)

2.1. Огляд можливостей інтерактивної дошки.

- Демонстрація функціоналу інтерактивної дошки: малювання, написання тексту; відтворення відео- та аудіоматеріалів; використання готових інтерактивних вправ.
- Переваги використання дошки для розвитку мовлення: залучення дітей до активної участі; інтеграція ігрових і навчальних елементів; візуальна підтримка мовленнєвого розвитку.

2.2. Методика використання інтерактивної дошки для розвитку мовлення.

Інтерактивні завдання: опис об'єктів (тварини, предмети, події); складання речень із зображень; розповідання казок за допомогою серії ілюстрацій.

3. Практична частина (1 година)

3.1. Знайомство з інтерфейсом дошки. Практична вправа: робота з базовими функціями (малювання, використання тексту, інтерактивні елементи).

3.2. Розробка та проведення завдань.

- Завдання 1: "Знайди пару". На дошці зображені тварини та їхні назви, які потрібно співставити.

- Завдання 2: "Опиши зображення". Діти вибирають зображення на дошці та розповідають про нього.

- Завдання 3: "Склади історію". Серія картинок на дошці — вихователі мають скласти історію разом із дітьми.

3.3. Індивідуальні та групові вправи. Учасники тренінгу працюють у групах, створюючи інтерактивні вправи для своїх занять.

4. Інтерактивна частина (45 хвилин)

4.1. Презентація робіт учасників. Кожна група демонструє підготовлені інтерактивні вправи. Обговорення підходів, які були використані.

4.2. Ігровий квест для учасників. Учасники тренінгу виконують завдання на інтерактивній дошці як діти, щоб краще зрозуміти процес.

5. Підсумкова частина (30 хвилин)

5.1. Підбиття підсумків. Обговорення досягнень та нових знань. Запитання до учасників: "Що ви зможете впровадити у своїй роботі вже завтра?"

5.2. Розробка плану дій. Як адаптувати інтерактивну дошку до специфіки роботи в групі.

5.3. Анкетування. Збір зворотного зв'язку про тренінг.

5.4. Вручення сертифікатів учасникам.

2. Майстер-клас "Ігрові інтерактивні платформи (Lingokids, Speech Blubs)"

Мета майстер-класу. Познайомити вихователів з інтерактивними платформами Lingokids та Speech Blubs, навчити використовувати їх для розвитку мовлення дошкільників, а також підвищити цифрову компетентність педагогів.

Матеріали для учасників: презентація з інформацією про платформи, інструкції щодо реєстрації та використання платформ, список додаткових ресурсів для розвитку мовлення.

Очікувані результати: учасники зможуть самостійно використовувати Lingokids і Speech Blubs у роботі, навчитися створювати ігрові сценарії для розвитку мовлення, отримають практичні навички інтеграції цифрових технологій у виховний процес.

Програма майстер-класу

1. Теоретична частина:

1.1 Роль ігрових платформ у розвитку мовлення дошкільників: особливості мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку; переваги використання цифрових технологій у навчально-виховному процесі; короткий огляд платформ Lingokids та Speech Blubs.

1.2. Порівняльний аналіз Lingokids і Speech Blubs: Lingokids (освітня платформа для вивчення англійської мови; використання інтерактивних ігор, пісень, відео; теми - тварини, сім'я, кольори, цифри тощо; адаптація під рівень дитини); Speech Blubs (програма для розвитку мовлення, орієнтована на фонетичні навички; вправи для тренування артикуляції, наслідування звуків і слів; елементи логопедичного підходу).

2. Практична частина:

2.1. Демонстрація роботи платформ: реєстрація та налаштування, огляд інтерфейсу, приклади ігор та вправ.

2.2. Практика для вихователів: розділення учасників на групи, виконання інтерактивних завдань, обговорення, як адаптувати завдання до потреб конкретних дітей.

2.3. Ігрові сценарії для використання в дитячому садку: тематичні інтеграції (тварини, професії, подорожі); групові завдання для розвитку комунікації; індивідуальна робота з дітьми з мовленнєвими труднощами.

3. Обговорення та рефлексія. Плюси і мінуси використання платформ. Як уникнути надмірної цифровізації. Індивідуальний підхід до кожної дитини.

4. Підсумки. Огляд результатів. Розробка власного заняття з використанням Lingokids чи Speech Blubs. Рекомендації для подальшого навчання.

3. Майстер-клас для вихователів: "Робототехніка у навчанні дошкільників"

Мета майстер-класу. Ознайомити вихователів із використанням елементів робототехніки для розвитку мовлення у дошкільників, продемонструвати практичні методики інтеграції робототехніки у освітній процес, а також розвинути креативні підходи до навчання.

Матеріали для учасників. Методичний посібник із вправами для роботів. Шаблони маршрутів і сценаріїв. Інструкція з налаштування та використання роботів.

Очікувані результати. Учасники навчаться інтегрувати робототехніку у навчання мовлення дошкільників. Отримають практичний досвід роботи з роботами. Вихователі зможуть підвищити мотивацію дітей до навчання через гру.

Програма майстер-класу

1. Теоретична частина:

1.1 Робототехніка як інструмент розвитку мовлення дошкільників. Особливості мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Переваги використання інтерактивних роботів для мовленнєвої активності. Короткий огляд пристроїв: Bee-Bot, Cubetto, робо-собаки, програмовані іграшки тощо.

1.2 Психолого-педагогічні аспекти інтеграції робототехніки. Мотивуючий ефект використання роботів. Розвиток комунікації через гру. Адаптація занять до дітей з особливими потребами.

1.3 Технології, які можна використовувати. Програмовані роботи (Bee-Bot, Blue-Bot, LEGO Education). Електронні дошки для візуалізації навчального матеріалу. Інтерактивні іграшки з голосовим введенням.

2. Практична частина:

2.1 Демонстрація роботи з роботами. Bee-Bot: створення маршруту з завданнями для озвучування. Cubetto: інтерактивні історії з голосовим супроводом. Інтерактивні іграшки: диктування слів, тренування артикуляції.

2.2 Практичні вправи для вихователів:

- Вправа 1: Створення мовленнєвого маршруту для Bee-Bot (наприклад, "Подорож до звірят" – кожна точка маршруту супроводжується питанням або новим словом).

- Вправа 2: "Робот і казка" – вихователі складають інтерактивну історію з використанням роботів.

- Вправа 3: "Звукові ігри" – використання роботів для артикуляційних завдань (робот реагує на правильно вимовлені звуки чи слова).

2.3 Ігрові сценарії. Тематичні завдання ("Подорож у космос", "Прогулянка лісом", "Вивчаємо професії"). Командні ігри для розвитку комунікації. Використання роботів для вивчення букв і складів.

3. Обговорення та рефлексія:

3.1 Групове обговорення. Як ефективно інтегрувати робототехніку у навчально-виховний процес. Обговорення складнощів та способів їх подолання.

3.2 Рефлексія. Які вправи сподобалися найбільше. Як адаптувати роботів для дітей з різним рівнем мовленнєвого розвитку.

4. Підсумки та практичні рекомендації. Учасники розробляють власні заняття з робототехнікою для розвитку мовлення. Отримують рекомендації щодо вибору робототехніки для різних вікових груп. Обговорення перспектив впровадження технологій у дошкільну освіту.

II. Основний етап

Листопад-квітень

2.1. Програма занять розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку засобами інтерактивних технологій

Термін реалізації: 5 місяців

Цільова група: діти старшого дошкільного віку (5-6 років)

Мета програми. Розвиток мовлення дітей дошкільного віку за допомогою інтерактивних технологій через стимулювання мовленнєвої активності, формування фонетичних, лексичних і граматичних навичок, а також розвиток комунікативних умінь.

Очікувані результати. Розвиток фонематичного слуху, артикуляції, словникового запасу. Удосконалення навичок зв'язного мовлення (діалогічного та монологічного). Підвищення мотивації до мовленнєвої діяльності через використання інтерактивних платформ і технологій.

Методи та інструменти програми. Інтерактивні платформи: Lingokids, Speech Blubs, інтерактивні дошки. Робототехніка: Bee-Bot, Cubetto. Ігрові технології: використання мультимедіа, тематичні завдання. Сенсорні вправи: робота з планшетами, програмованими іграшками.

Форма підсумкового контролю. Спостереження за мовленнєвою активністю. Оцінка виконаних творчих завдань. Презентація мовленнєвих проєктів.

Структура програми

1-й місяць: "Основи мовленнєвого розвитку"

Заняття 1: Знайомство з інтерактивними інструментами (Lingokids, Speech Blubs)

Тема: "Моя перша інтерактивна гра" (додаток Б).

Завдання: робота зі словами та простими фразами; наслідування звуків і слів через додатки.

Методика: гра з інтерактивними персонажами для формування інтересу.

Заняття 2: Фонетика та звуки

Тема: "Веселі звуки".

Завдання: тренування артикуляції через інтерактивні вправи у Speech Blubs.

Заняття 3: Тематичний словниковий запас

Тема: "Я і мій дім".

Завдання: навчання назв предметів через інтерактивні ігри Lingokids.

2-й місяць: "Розширення словникового запасу"

Заняття 4: Тематичні слова

Тема: "Тварини".

Завдання: вивчення назв тварин та їхніх звуків через інтерактивну платформу.

Заняття 5: Емоції та почуття

Тема: "Як я себе відчуваю?"

Завдання: робота над вивченням емоційних станів, інтерактивні вправи для формування правильного слововживання.

Заняття 6: Граматичні конструкції

Тема: "Що робить?"

Завдання: вправи на побудову речень з простими дієсловами.

3-й місяць: "Зв'язне мовлення та розповіді"

Заняття 7: Складання історій

Тема: "Подорож з роботом".

Завдання: за допомогою інтерактивного робота (Bee-Bot) діти складають історії, відповідаючи на питання.

Заняття 8: Діалогічне мовлення

Тема: "Розмова з другом".

Завдання: побудова діалогів через ігрові сценарії в інтерактивному додатку.

Заняття 9: Вільна творчість

Тема: "Моя улюблена гра".

Завдання: діти створюють власні короткі розповіді, використовуючи зображення та інтерактивні інструменти.

4-й місяць: "Розвиток комунікативних навичок"

Заняття 10: Ігри для групової взаємодії

Тема: "Разом цікавіше".

Завдання: командні завдання з використанням інтерактивної дошки.

Заняття 11: Ситуативні ігри

Тема: "Магазин і покупки".

Завдання: навчання фразам ввічливості, вибір правильних слів у діалогах.

Заняття 12: Ігровий марафон

Тема: "Мовленнєвий квест".

Завдання: виконання інтерактивних завдань для повторення пройденого матеріалу.

5-й місяць: "Закріплення знань і творчість"

Заняття 13: Повторення тем

Тема: "Що я знаю?"

Завдання: інтерактивне опитування з елементами гри.

Заняття 14: Творчий проект

Тема: "Моя улюблена історія".

Завдання: діти створюють мультимедійну розповідь за допомогою інтерактивних платформ.

Заняття 15: Святкове заняття

Тема: "Випускний мовленнєвий фестиваль".

Завдання: презентація власних історій або ігор, створених протягом програми.

2.2. Семінар для батьків "Розвиток мовлення вдома: як використовувати цифрові інструменти"

Мета семінару. Познайти батьків із сучасними цифровими інструментами для розвитку мовлення дітей вдома, навчити їх використовувати інтерактивні платформи та додатки для мовленнєвого розвитку, а також надати практичні рекомендації для ефективної організації занять.

Програма семінару

1. Вступна частина (10 хвилин).

- Привітання учасників.
- Ознайомлення з метою та завданнями семінару.
- Обговорення важливості розвитку мовлення в дошкільному віці.

2. Теоретична частина (20 хвилин)

2.1 Особливості розвитку мовлення у дітей дошкільного віку

- Вікові норми мовленнєвого розвитку.
- Основні труднощі, з якими можуть стикатися діти.

2.2 Переваги використання цифрових інструментів вдома

- Сучасні технології як засіб мотивації.
- Як обрати якісні цифрові ресурси (зручність, безпечність, адаптація до віку).

3. Практична частина (30 хвилин)

3.1 Огляд інтерактивних платформ і додатків

- Lingokids: вправи для збагачення словникового запасу, інтерактивні ігри.
- Speech Blubs: тренування артикуляції, наслідування звуків.
- ABCmouse: вивчення букв і звуків.
- Khan Academy Kids: освітні ігри для розвитку мовленнєвих і когнітивних навичок.

3.2 Демонстрація роботи з додатками

- Як завантажити та налаштувати додаток.
- Приклади завдань: навчання звуків, розширення словникового запасу, створення історій.

3.3 Використання інтерактивних іграшок

- Роботи (Bee-Bot, інтерактивні іграшки) для активного залучення дітей до мовленнєвих ігор.
- Демонстрація: як створювати мовленнєві завдання з використанням робототехніки.

4. Практичні рекомендації для батьків (20 хвилин)

4.1 Як організувати заняття вдома

- Регулярність і тривалість занять (15-20 хвилин щодня).
- Залучення дитини до спільної гри з цифровими інструментами.
- Варіанти інтеграції мовленнєвих завдань у повсякденне життя.

4.2 Як поєднувати цифрові технології з традиційними методами

- Спільне читання книг з подальшим обговоренням.
- Настільні ігри для розвитку мовлення.
- Використання цифрових платформ для поглиблення тем, які цікавлять дитину.

5. Обговорення та запитання-відповіді (15 хвилин)

- Відповіді на запитання батьків.
- Обговорення труднощів, з якими можуть стикатися діти та батьки під час занять.
- Обмін ідеями між учасниками.

6. Підсумкова частина (10 хвилин)

- Підведення підсумків семінару.
- Роздача пам'яток з рекомендаціями щодо цифрових інструментів.
- Надання контактної інформації для подальших консультацій.

Ресурси для батьків

1. Перелік рекомендованих додатків: Lingokids, Speech Blubs, ABCmouse, Khan Academy Kids.
2. Посилання на інструкції з використання платформ.
3. Рекомендовані книги з розвитку мовлення.

3. Завершальний етап (1 місяць, травень)

3.1. Моніторинг та оцінка результатів. Провести повторну діагностику рівня мовленнєвого розвитку дітей. Зібрати відгуки педагогів і батьків про впроваджені технології.

3.2. Презентація результатів. Організувати підсумковий захід у вигляді мовленнєвого фестивалю або творчого конкурсу. Представити відеозаписи занять, де демонструються досягнення дітей.

3.3. Підготовка звіту. Оцінити ефективність впроваджених технологій. Розробити рекомендації щодо подальшого використання інновацій.

Отже, проєкт “Мовленнєва планета: інтерактивний розвиток дітей старшого дошкільного віку” дозволить значно підвищити якість освітнього процесу. Інтерактивні методи та сучасні інструменти навчання сприятимуть розвитку мовленнєвих навичок у дітей, підвищать їхню зацікавленість у навчанні та забезпечать відповідність освітнього процесу сучасним викликам.

2.3. Рекомендації для вихователів та батьків щодо використання інноваційних технологій для розвитку мовлення дітей дошкільного віку

Сучасні технології, такі як інтерактивні платформи, мобільні додатки, робототехніка та мультимедійні засоби, можуть стати ефективним інструментом для стимулювання мовленнєвого розвитку. Вони дозволяють поєднувати навчання із грою, що підвищує мотивацію дітей до освоєння нових мовних навичок. Інноваційні технології дають змогу врахувати індивідуальні особливості дітей та адаптувати завдання до їхніх потреб.

Рекомендації для вихователів

1. Використовуйте якісні цифрові додатки та платформи, що створені для розвитку мовлення, наприклад:

- Lingokids (збагачення словникового запасу, вивчення основ граматики).
- Speech Blubs (артикуляційні вправи, розвиток фонематичного слуху).
- ABCmouse (пізнавальні завдання, пов’язані з мовленнєвими іграми).

2. Інтегруйте робототехніку. Роботи (Bee-Bot, Cubetto) сприяють розвитку логічного мислення та стимулюють комунікативні навички.

3. Залучайте мультимедійні ресурси. Відеоролики, пісні та інтерактивні казки для розвитку сприйняття та відтворення мовлення.

4. Організація занять

- Плануйте короткі заняття з інтерактивними інструментами (15-20 хвилин), щоб уникнути перевтоми.

- Поєднуйте цифрові завдання з традиційними методами: читанням, театральними іграми, малюванням.

- Використовуйте інтерактивні ігри для колективної діяльності, щоб розвивати діалогічне мовлення.

5. Педагогічний супровід

- Супроводжуйте заняття поясненнями, щоб дитина розуміла суть завдання.

- Допомагайте дітям, які стикаються з труднощами, мотивуйте їх на успіх.

- Контролюйте використання цифрових засобів, щоб вони не розміщували живу комунікацію.

Рекомендації для батьків

1. Використання технологій вдома

- обирайте віковідповідні додатки: інтерактивні платформи мають бути адаптовані до віку дитини.

- організовуйте спільну діяльність: грайте разом з дитиною, пояснюйте нові слова чи завдання.

- встановлюйте часові обмеження: не більше 20-30 хвилин на день для занять із цифровими технологіями.

2. Інтеграція інноваційних технологій у повсякденне життя

- поєднуйте ігри на планшеті чи комп'ютері з реальними активностями. Наприклад, після гри про тварин обговоріть побачене та прочитайте книгу про тварин;

- використовуйте інтерактивні іграшки. Роботи, які реагують на голос або виконують команди, допомагають розвивати діалогічне мовлення.

3. Стимулювання мовленнєвої активності.

- Ставте запитання під час ігор і додатків, щоб заохотити дитину висловлюватися.

- Діліться емоціями та коментарями щодо завдань: це допомагає дитині розвивати словниковий запас.
- Використовуйте цифрові інструменти як доповнення до живого спілкування, а не заміну.

Загальні рекомендації

Забезпечення безпеки

1. Перевіряйте вміст цифрових додатків, щоб вони не містили небажаної інформації.
2. Використовуйте додатки з функцією "батьківського контролю".

Поєднання традиційних і сучасних методів

1. Читайте казки та обговорюйте їх із дитиною, використовуючи цифрові інтерактивні книги.
2. Організуйте сімейні ігри, де цифрові технології слугують додатковим інструментом.

Оцінка результатів

1. Спостерігайте за прогресом дитини у розвитку мовлення:
 - розширення словникового запасу;
 - покращення вимови;
 - більша ініціативність у спілкуванні.
2. Відзначайте успіхи дитини, щоб підтримувати її мотивацію.

Використання інноваційних технологій має стати природним доповненням до живого спілкування, ігрової діяльності та творчості. Це сприятиме гармонійному розвитку мовлення та формуванню впевненості дитини у спілкуванні.

Висновок до розділу 2

Розвиток мовлення дітей дошкільного віку є одним із пріоритетних завдань сучасної освіти. Інноваційні технології відкривають нові горизонти для ефективного, цікавого та інтерактивного навчання, роблячи процес засвоєння

мовленнєвих навичок максимально наближеним до природного середовища розвитку дитини. Використання інтерактивних платформ, мобільних додатків, мультимедійних засобів і робототехніки дозволяє стимулювати когнітивну та мовленнєву активність дітей, збагачувати їхній словниковий запас, розвивати зв'язне мовлення, а також формувати навички комунікації.

Проект “Мовленнєва планета: інтерактивний розвиток дітей старшого дошкільного віку” є важливим кроком у інтеграції інноваційних технологій у педагогічну практику. Він сприяє створенню сучасного навчального середовища, де поєднуються ігрові методи, технологічні інструменти та індивідуальний підхід до кожної дитини. Завдяки цьому проекту у дітей формується позитивне ставлення до мовленнєвої діяльності, підвищується їхня зацікавленість і мотивація, що є основою успішного навчання.

Рекомендації для вихователів та батьків наголошують на необхідності гармонійного поєднання традиційних методик розвитку мовлення з сучасними цифровими засобами. Вихователям варто активно використовувати інтерактивні технології на заняттях, формуючи інтерес дітей до нових знань, а батькам рекомендується впроваджувати ці інструменти у домашню практику, створюючи спільний простір для навчання та гри.

Інноваційні технології не повинні замінювати живе спілкування, а мають слугувати його доповненням. Їх раціональне використання допомагає не лише досягти освітніх цілей, але й створити умови для творчого, емоційного та соціального розвитку дитини. Таким чином, інтеграція сучасних цифрових засобів у процес навчання є перспективним напрямом, який дозволяє готувати дітей до успішного майбутнього у світі нових технологій.

Ці підходи сприяють формуванню покоління, яке володіє як мовленнєвими, так і цифровими навичками, розвиваючи уяву, мислення та комунікацію через взаємодію з навколишнім світом.

ВИСНОВКИ

Розвиток мовлення дошкільників є одним із головних завдань закладів дошкільної освіти. У сучасному інформаційному суспільстві традиційні методи навчання доповнюються інноваційними технологіями, які дозволяють зробити навчальний процес більш ефективним, захоплюючим та адаптованим до індивідуальних потреб кожної дитини. Використання інтерактивних інструментів, мультимедійних ресурсів і робототехніки відкриває нові можливості для формування мовленнєвих навичок, підвищуючи мотивацію дітей до навчання.

Відповідно до завдань дослідження зроблені наступні висновки:

1. Інноваційні технології відкривають нові можливості для розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Їх застосування враховує сучасні вимоги до освіти, інтегруючи ігрові методи з інтерактивними засобами навчання. Вони сприяють не лише розвитку мовленнєвих навичок, а й підвищенню пізнавальної активності, формуванню комунікативних умінь і стимулюванню інтересу до навчання.

Основними інноваційні технології для розвитку мовлення є : інтерактивні платформи та мобільні додатки (Lingokids, Speech Blubs, ABCmouse - додатки, які пропонують завдання для розвитку словникового запасу, фонематичного слуху, артикуляції, вивчення букв і звуків); мультимедійні засоби навчання (використання інтерактивних дошок, проекторів, відеоматеріалів, що сприяють розвитку зв'язного мовлення); робототехніка та інтерактивні іграшки (роботи (Bee-Bot, Cubetto) допомагають створювати ситуації, які стимулюють мовлення: діти дають команди, озвучують завдання, описують дії); ігрові технології з доповненою реальністю (використання AR-додатків дозволяє створювати інтерактивні історії чи вивчати нові слова через віртуальні об'єкти, що залучають дітей до мовленнєвих вправ); проєктна діяльність із використанням технологій (створення мультфільмів, аудіоісторій чи інтерактивних презентацій, у яких діти виступають сценаристами, дикторами чи акторами).

Перевагами використання інноваційних технологій для розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку є: підвищення мотивації до навчання, індивідуальний підхід, формування всебічного розвитку, реалізація принципу наочності. Особливостями впровадження інноваційних технологій є: збалансованість і дозоване використання, поєднання з традиційними методами, навчання педагогів і батьків, стимулювання комунікації. Обмеженнями та викликами використання інноваційних технологій є: ризик надмірного використання технологій (технології не повинні замінювати живе спілкування); необхідність підготовки педагогів (для ефективного використання інноваційних засобів потрібні знання та навички роботи з ними.); фінансові обмеження (обладнання закладів дошкільної освіти інноваційними засобами потребує фінансових інвестицій).

2. Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку засобами інноваційних технологій є сучасним педагогічним інструментом, який дозволяє значно підвищити ефективність мовленнєвого навчання. Завдяки інтеграції інтерактивних платформ, мобільних додатків, робототехніки та мультимедійних ресурсів, навчання стає більш цікавим, різноманітним і адаптованим до індивідуальних особливостей кожної дитини.

Інноваційні технології сприяють розширенню словникового запасу, формуванню правильної артикуляції, розвитку зв'язного мовлення, а також стимулюють мовленнєву активність дітей у невимушеній ігровій формі. Особливу цінність вони мають для роботи з дітьми, які мають труднощі у мовленнєвому розвитку, забезпечуючи можливість диференційованого підходу до кожного вихованця.

Рациональне використання таких засобів, як Lingokids, Speech Blubs, роботів типу Bee-Bot чи інтерактивних дошок, дозволяє вихователям і батькам створювати оптимальні умови для формування мовленнєвих навичок. При цьому важливо, щоб інноваційні технології були не заміною, а доповненням до традиційних методів: читання казок, театральних ігор, творчих завдань.

Успішна реалізація цієї методики можлива за умови належної підготовки педагогів, які здатні використовувати цифрові засоби навчання, та активної участі батьків, які можуть підтримати цей процес вдома. Такий підхід забезпечує комплексний і гармонійний розвиток мовлення дітей дошкільного віку, формуючи у них навички комунікації, творчості й критичного мислення, необхідні для успішної адаптації у шкільному середовищі.

3. Проєкт “Мовленнєва планета: інтерактивний розвиток дітей старшого дошкільного віку” для дітей старшого дошкільного віку. Терміном вересень-травень. Учасники проєкту: ментор - фахівець, який ділиться своїм досвідом і знаннями) та/або фасилітатор – організовує процес навчання і створює умови для самостійного розвитку, діти, педагоги, батьки.

Метою проєкту є впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес з метою розвитку мовлення у дітей дошкільного віку, формування зв'язного мовлення, збагачення словникового запасу та вдосконалення комунікативних навичок.

Завданнями проєкту є: ознайомити педагогів із сучасними інноваційними технологіями, що сприяють розвитку мовлення у дітей; розробити інтерактивні заняття з використанням цифрових ресурсів, робототехніки, інтерактивних платформ та дошок; стимулювати мовленнєву активність дітей через ігрові методики та інтерактивні інструменти; забезпечити зворотний зв'язок із батьками, залучаючи їх до розвитку мовлення дітей вдома; провести моніторинг результатів для оцінки ефективності впроваджених технологій.

Проєкт розроблений в 3 етапи. Підготовчий етап - аналіз потреб та планування (діагностика рівня мовленнєвого розвитку дітей, опитування педагогів щодо їхньої обізнаності з інноваційними технологіями, визначити технічні засоби, доступні в закладі); навчання педагогів - тренінги та майстер-класи для вихователів. Розробка програми занять. Основний етап і проведення інтерактивних занять, групові ігри, залучення батьків. Завершальний етап - моніторинг та оцінка результатів, презентація результатів, підготовка звіту.

Проект “Мовленнєва планета” є ефективним інструментом для інтеграції інноваційних технологій у мовленнєву роботу з дітьми старшого дошкільного віку. Він дозволяє поєднати гру та навчання, стимулює мовленнєву активність і розвиває комунікативні навички. Однак для його успішної реалізації важливо забезпечити технічну базу, навчити педагогів і раціонально дозувати використання цифрових інструментів. Такий підхід сприяє гармонійному мовленнєвому та загальному розвитку дітей, формуючи основу для їхньої успішної адаптації до шкільного навчання.

4. Рекомендації для вихователів та батьків щодо використання інноваційних технологій у розвитку мовлення дітей дошкільного віку спрямовані на створення сприятливого мовленнєвого середовища, яке поєднує сучасні технологічні засоби з традиційними методами навчання. Інтерактивні платформи, мобільні додатки, робототехніка та мультимедійні ресурси дають можливість зробити процес навчання цікавим, різноманітним та ефективним.

Використання інноваційних технологій дозволяє: індивідуалізувати навчання відповідно до рівня мовленнєвого розвитку кожної дитини; підвищити мотивацію до навчання завдяки інтерактивності та ігровій формі завдань; розвивати мовленнєві навички через цікаві вправи, що стимулюють активне використання мови; інтегрувати технології у родинне середовище, сприяючи взаємодії між батьками та дітьми.

Для ефективного впровадження інноваційних технологій у мовленнєву роботу необхідно: вихователям - планувати заняття з інтерактивними засобами, поєднуючи їх із традиційними методами навчання; використовувати платформи, адаптовані до вікових особливостей дітей; батькам - активно залучатися до процесу, створюючи вдома умови для спільної роботи з інтерактивними додатками; дозувати використання цифрових засобів та забезпечувати баланс між технічними засобами і живим спілкуванням.

Головний акцент має бути на тому, що технології не замінюють, а доповнюють живе спілкування, сприяючи гармонійному розвитку мовленнєвих, когнітивних і соціальних навичок дітей. Використання інноваційних технологій

є важливим елементом сучасної дошкільної освіти, що забезпечує ефективну підготовку дітей до шкільного навчання та спілкування в соціумі.

Отже, впровадження інноваційних технологій у мовленнєву роботу дітей старшого дошкільного віку підвищить якість мовленнєвого розвитку, збагачуючи словниковий запас, удосконалюючи артикуляцію та формуючи зв'язне мовлення. Завдяки інтерактивним платформам і мультимедійним засобам діти отримують мотивацію до навчання через ігрову форму завдань, що робить процес освоєння нових знань цікавим і захопливим.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко К. Роль інтерактивних технологій у змісті методичної підготовки майбутніх учителів. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. Умань, 2012. Вип. 42, ч. 2. С. 65–68.
2. Акпинар Л. Е. Інтерактивні технології навчання в початковій школі: навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів. Київ: Слово, 2014. 285 с. 3. Активні форми навчання студентів: метод. рекомендації / укл. Г. О. Цвікальська, О. В. Малій. Київ: РУМК, 1990. 32 с.
3. Базовий компонент дошкільної освіти України : від 12.01.2021 р. URL:
https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovooho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf.
4. Березовська Л. І. Розвиток творчого мовленнєвого самовираження старших дошкільників : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 „Теорія і методика навчання (українська мова)” / Південноукр. держ. пед. ін.-т ім. К. Д. Ушинського. Одеса, 2004. 217 с.
5. Біда О. А., Буринський В. М. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій. Гуманізація навчально-виховного процесу. Слов'янськ, 2012. Спецвип. 10. С. 37–46.
6. Біда О. А., Шевченко О. В, Кучай О. Інноваційні технології у фізичному вихованні і спорті. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. 2018. № 3. С. 19–23.
7. Білан О. І. Навчання дітей старшого дошкільного віку розповіді за ілюстраціями : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 „Теорія та методика навчання” / Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. Одеса, 2003. 20 с.
8. Білецька Г. А. Критерії, показники й рівні сформованості природничо-наукової компетентності майбутніх екологів // Освіта й педагогічна

наука. 2014. № 2. С. 19–24. URL :
[http://pedagogicaljournal.luguniv.edu.ua/archive/2014/N2/articles/3/Biletska_ua.p df](http://pedagogicaljournal.luguniv.edu.ua/archive/2014/N2/articles/3/Biletska_ua.pdf)

9. Богданець-Білокаленко Н.І. У барвистому віночку. Хрестоматія. Навчальний посібник для розвитку дітей дошкільного віку у дошкільному навчальному закладі / Упор. Н.І. Богданець-Білокаленко. К. : Видавничий Дім «Слово», 2012. 728 с

10. Богуш А. Вектор наступності Державних стандартів дошкільної і початкової ланок освіти. Початкова школа. 2013. № 3. С. 1–4. 25.

11. Богуш А. М. *Дошкільна лінгводидактика*: Хрестоматія. К.: Слово, 2005.

12. Богуш А. М. Методика навчання української мови в дошкільних закладах. Київ : Вища школа, 1993. 327 с. 26.

13. Богуш А. М. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах / А. М. Богуш, Н. Гавриш, Т. Хома. К. : Видавничий дім “Слово”, 2006. 304 с.

14. Богуш А. М. *Мовленнєвий компонент дошкільної освіти*: Програма та методичні рекомендації. Харків: ВОТ «Ранок», 2011.

15. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до семи років : монографія. Київ : Слово, 2004. 376 с

16. Богуш А. М. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи: навчально-методичний посібник / А. М. Богуш, Н. І. Луцан. К. : Видавничий дім “Слово”, 2008. 256 с.

17. Богуш А. М. *Навчання дітей української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот*: програма та навчально-методичні рекомендації / А.М.Богуш. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 136 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytkuditey/12navchannya-ditej-ukrmovi-v-dnz-naczspilnot-bogush.pdf>

18. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Вчимося розповідати. Складання розповідей за серіями сюжетних картин на основі літературних творів. Київ : МЦФЕР-Україна, 2013. 32 с.

19. Богуш А. М., Гавриш Н. В. *Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах*: підручник; за ред. А. М. Богуш. Вид. 2-ге, доповнене. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с.

20. Богуш А. Методична робота в закладах дошкільної освіти : навч. посіб.. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 200 с. Зайцева Т. Діяльність дошкільного навчального закладу в режимі інноваційного розвитку [Текст] : посіб. на допомогу працівникам дошк. навч. закл. / Таїсія Зайцева, Наталія Юрчик. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 327 с.

21. Богуш А. *Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років*. Монографія. К.: Слово, 2004. С. 9-75.

22. Богуш А., Гавриш Н. *Дошкільна лінгводидактика*. Підручник для ВНЗ. К.: Вища школа, 2011.

23. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньомовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах : підручник для студ. вищих навч. закл. ф-тів дошкіл. освіти. Київ : Слово, 2006. 304 с.

24. Богуш А., Маліновська Н. Методика розвитку мовлення та навчання рідної мови дітей раннього та дошкільного віку: підручник. Київ: Видавничий Дім “Слово”, 2021. 336 с.

25. Вашуленко М.С. Методика навчання української мови в початковій школі. Київ : Літера ЛТД, 2011. 364 с.

26. Впевнений старт. Освітня програма для дітей старшого дошкільного віку. За заг. Ред. Т.О. Піроженко. Київ. 2022.

27. Гавриш Н. В. Інформаційно-ігрова технологія як засіб активізації інтелектуальних та мовленнєвих дій дошкільників. URL : http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/13069/1/N_V_Gavrush_informaciino_igrova_technologia_yak_zasib_aktuvizacii_intelektyalnuch_ta_movlენevuch_diy_dochkil_nikiv.pdf

28. Гавриш Н. В. Навчання розповіді за картиною // Дошкільне виховання. 2003. № 1. С. 7.
29. Гавриш Н. В. Розвиток мовленнєвої творчості в дошкільному віці. Донецьк : Лебедь, 2001. 218 с. 51. Гавриш Н. Інтегровані заняття: Методика проведення. Київ : Шкільний світ, 2007. 128 с. (Б-ка „Шкільного світу”).
30. Гавриш Н. В. Розвиток мовленнєвотворчої діяльності в дошкільному дитинстві : дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.02 „Теорія і методика навчання (українська мова)” / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2002. 438 с. 196
31. Галімов А. В. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників до виховної роботи з особовим складом. Хмельницький : Вид-во НАДСПУ, 2004. 376 с.
32. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
33. Горошкіна О. М. Лінгводидактичні засади навчання української мови в старших класах природничо-математичного профілю : монографія. Луганськ : Альма-матер, 2004. 362 с.
34. Горошкіна О. М., Караман С.О., Бакум З.П. Практикум з методики навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі. Київ : АКМЕ ГРУП, 2015. 250 с.
35. Гречишкіна І. А. Вимоги до наочності у навчанні мовлення молодших дошкільників. Вісн. Луган. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка: Педагогічні науки. 2019. № 1 (324) Ч.ІІ. С.133–140. 197
36. Гречишкіна І. А. Дидактична наочність як засіб навчання зв'язного мовлення в молодшому дошкільному віці. Збірник наукових праць „Педагогічні науки”. Херсон, 2017. Випуск LXXIX. Т. 1. С. 63–69.
37. Гурковська Т. Дитина до трьох: психологічний портрет з рекомендаціями. *Дошкільне виховання*. 2007. №12. С. 11-15.
38. Демченко О. Інтерактивні методи в підготовці майбутніх вихователів обдарованих дітей у контексті євроінтеграційних вимог до підвищення якості вищої освіти. Імплементація європейських стандартів в

українські освітні дослідження: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. Української асоціації дослідників освіти (Київ, 21 червня 2019 р.). Київ – Дрогобич: Трек-ЛТД, 2019. С. 45–49.

39. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проєкту: О.В. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна [та ін.]; наук. ред. Г.В. Беленька; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.

40. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Практикум: навч. посіб. Київ: Слово, 2013. 447 с.

41. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012. 352 с

42. Дорошенко С. І. *Основи культури і техніки усного мовлення*. Харків: ОВС, 2002.

43. Закон України «Про дошкільну освіту» Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>

44. Закон України «Про освіту» Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

45. Імбер В. Упровадження мультимедійних технологій у підготовку майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2015. № 5(49). С. 247–255.

46. Інтерактивні методи навчання: навч. посіб. / за заг. ред. П. Шевчука, П. Фенриха. Іл'я: Вид-во WSAP, 2005. 170 с.

47. Калмикова Л. О. Психологія розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку: дис. ...д-ра психол. наук: 19.00.07 / НАПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. Київ, 2011. 462 с.

48. Калмикова Л. О. Психологія формування мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку: монографія. Київ : Фенікс, 2008. 497 с.

49. Калмикова Л. О., Харченко Н. В., Дем'яненко С. Д., Порядченко Л. А. Розвиток мовлення дітей старшого дошкільного віку: монографія. Київ: „ПП Медведєв”, 2007. 304 с.

50. Калмикова Л., Порядченко Л. Розвиток описового мовлення: психолінгв. аналіз // Дошкіл. виховання. 2003. № 4. С. 19–21.
51. Комар О. Інтеракція як основа освітнього співробітництва на уроках у початковій школі. Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. Умань, 2019. Вип. 1. С. 64–70.
52. Котик Т. М. Теорія і практика становлення та розвитку української дошкільної лінгводидактики : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.02 „Теорія і методика навчання” / Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. Одеса, 2005. 40 с.
53. Кравчишина О. О. Формування готовності майбутніх вихователів до використання засобів медіаосвіти у навчально-виховному процесі дошкільних навчальних закладів : дис. на здобуття наук. ступ. кандидата пед. наук : 13.00.04 „Теорія і методика професійної освіти” / ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”. Старобільськ, 2018. 299 с
54. Крутій К. Л. *Формування граматично правильного мовлення в дітей дошкільного віку*: Монографія. Запоріжжя: ЛПКС, 2004.
55. Крутій К. Навчання української мови дітей дошкільного віку: теорія і практика / К. Крутій. Запоріжжя: ЛПКС, 2000. 156 с.
56. Крутій К.Л. Методика проведення індивідуальних занять із мовленнєво пасивними дітьми дошкільного віку. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2003. 320 с.
57. Кучай А. І. Використання інтерактивних технологій в дошкільній освіті. 234 Психолого-педагогічні засади організації роботи ДНЗ різних типів і форм власності: матеріали Регіон. наук.-метод. семінару (Умань, 28 вересня 2016 р.). Умань, 2017. С. 8–11.
58. Кучай А. І. Виховання дитини в сім'ї з вадами мовлення. Актуальні проблеми корекційної педагогіки: матеріали Регіон. наук.-практ. семінару (Умань, 28 лютого 2013 р.). Умань: Візаві, 2013. С. 86–87.

59. Кучай А. І. Впровадження інноваційних технологій навчання в освітню діяльність. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. Умань, 2013. № 46. С. 111–115.

60. Кучай А. І. Впровадження інтерактивних форм роботи у формуванні особистості дошкільника. Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє: матеріали Всеукр. наук. конф. з міжнар. участю (Черкаси, 19 квіт. 2018 р.). Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2018. С. 22–24.

61. Кучай А. І. Впровадження інтеракції в закладах освіти. Нова українська школа: реалії, досвід, перспективи розвитку: матеріали III Всеукр. наук.- практ. конф. Умань: Візаві, 2019. С. 164–168.

62. Кучай А. І. Гіперактивна дитина в освітньому просторі. Інклюзивна педагогіка. Умань: ПП Мороз Н. І., 2015. Вип. 1. С. 89–91.

63. Кучай А. І. Григорій Ващенко про активні методи навчання. Григорій Ващенко як один з фундаторів української національної школи й освіти: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф., присвячена 140-річчю з дня народження педагога (Умань, 18–19 трав. 2018 р.). Умань: Візаві, 2018. С. 154–158.

64. Кучай А. І. До питання інтерактивних технологій в дошкільлі. Актуальні проблеми сучасної дошкільної освіти: Мукачєво, 2017. С. 17–19. URL: <https://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%82%D0%B5%D0%B7-1.pdf>

65. Кучай А. І. Друдотерапія в освітньому просторі. Формування здоров'язберігаючих компетенцій дітей та молоді: проблеми, розвиток, 235 супровід: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Умань, 21 квітня 2016 р.). Умань, 2016. С. 48–50.

66. Кучай А. І. Здоров'язберігаючі технології в інклюзивному освітньому середовищі. Проблеми комунікації дітей дошкільного віку: норма і патологія: матеріали Регіон. наук.-практ. семінару (Умань, 5 квіт. 2018 р.). Умань, 2018. С. 10-12.

67. Кучай А. І. Інноваційні педагогічні технології навчання. Наука і інновації: матеріали Міжнар. Інтернет-конф. (Перемишль, 7–15 жовт. 2013 р.). Польща, Перемишль: Наука і студія, 2013. С. 62–64.

68. Кучай А. І. Інноваційні технології навчання: минуле та сучасність. Інноваційна діяльність педагога в сучасному освітньому просторі: матеріали Міжвузів. наук.-прак. конф. Умань: ПП Жовтий О. О., 2012. С. 195–199.

69. Кучай А. І. Формування готовності майбутніх педагогів дошкільних навчальних закладів до застосування інтерактивних педагогічних технологій у професійній діяльності: дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти. Умань. 2020. 341 с. <https://nauka.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%9A%D1%83%D1%87%D0%B0%D0%B9.pdf>

70. Мельник С. В. Моделювання діяльності інноваційного навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю. Рідна школа. 2006. Вип. 4. С. 25–29.

71. Національна стратегія освіти і науки 2030 (2023 р.). URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3770487-strategia-rozvitku-osviti-i-nauki-do-2030-roku-koli-i-cogo-ocikuvati.html>

72. *Психологія мовлення та психолінгвістика*. Нав. Пос. Для студентів вищих навч. закладів / Калмикова Л.О., Калмиков ГВ., Лапшина І.М., Харченко Н.В.; За заг. ред. Л.О. Калмикової. К.: Переяслав-Хмельницький педагогічний інститут, в-во «Фенікс», 2008.

73. Саприкіна О. В. Розумні рученята. *Дошкільне виховання*. 2004. №11. С. 16-17.

74. Тарасенко Г. С. Її величність гра: теорія і методика організації дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: зб. ст. / ред. Г. С. Тарасенко. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2009. 322 с.

75. Тарасова О. Інтерактивні методи навчання як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів під час лекційних занять. Вісник психології і педагогіки. Збірник наук.праць. Вип. 5. Київ, 2011. URL: <http://www.psyh.kiev.ua/>

76. Федій О. Інтерактивні методи викладання курсів дисциплін з естетотерапії. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2008. № 18. С. 480–485.

77. Яблонська Т. М. Педагогічні умови реалізації рольової перспективи в стратегії підвищення якості педагогічної підготовки майбутніх учителівфілологів. Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки. 2012. Вип. 34(247). С. 129–133.

ДОДАТКИ

Додаток А

Анкета для вихователів закладу дошкільної освіти щодо обізнаності з інноваційними технологіями

Шановні вихователі!

Ми проводимо опитування для визначення рівня обізнаності та використання інноваційних технологій у роботі з дітьми дошкільного віку. Ваші відповіді допоможуть удосконалити освітній процес і зробити його більш ефективним. Анкета є анонімною. Дякуємо за ваш час та участь!

1. Ваш стаж роботи у закладі дошкільної освіти:

☐ До 3 років
☐ 3–10 років
☐ Понад 10 років
2. Ваш рівень освіти:

☐ Середня
☐ Вища (бакалавр, магістр)
☐ Додаткові курси чи тренінги
3. Чи знайомі ви з поняттям "інноваційні технології в освіті"?

☐ Так
☐ Ні
4. Які інноваційні технології ви використовуєте у своїй роботі? (можна обрати кілька варіантів):

☐ Інтерактивна дошка
☐ Робототехніка (Bee-Bot, Dash тощо)
☐ Мультимедійні презентації
☐ Мобільні додатки (Lingokids, Speech Blubs тощо)
☐ Платформи для інтерактивного навчання (Seesaw, Kahoot)
☐ Інше (вказіть): _____
5. Який ваш рівень володіння інноваційними технологіями?

☐ Високий – активно використовую їх у роботі
☐ Середній – час від часу використовую
☐ Низький – знайомий(а) з деякими, але не використовую
☐ Не володію
6. Як часто ви використовуєте інноваційні технології у своїй роботі?

☐ На кожному занятті
☐ 1–2 рази на тиждень
☐ Рідко
☐ Ніколи
7. Чи вважаєте ви інноваційні технології ефективними для розвитку мовлення у дітей?

- ☐ Так
- ☐ Ні
- ☐ Важко відповісти

8. Які труднощі ви відчуваєте під час використання інноваційних технологій?

- ☐ Нестача обладнання
- ☐ Відсутність навичок роботи з технологіями
- ☐ Брак часу на підготовку до занять
- ☐ Недостатня методична підтримка
- ☐ Інше (вказіть): _____

10. Чи потрібне вам додаткове навчання для роботи з інноваційними технологіями?

- ☐ Так
- ☐ Ні

11. Які форми навчання ви вважаєте найбільш ефективними?

- ☐ Тренінги та майстер-класи
- ☐ Онлайн-курси
- ☐ Консультації з колегами
- ☐ Самостійне навчання за допомогою методичних матеріалів

12. Які нові технології ви хотіли б впровадити у свою практику?

13. Ваші побажання чи пропозиції щодо впровадження інноваційних технологій у закладі:

Дякуємо за ваші відповіді!
Ваша думка дуже важлива для покращення освітнього процесу.

*Заняття із ознайомлення дітей
з інтерактивними інструментами (Lingokids, Speech Blubs)*

Тема: "Моя перша інтерактивна гра"

Мета: Розвиток зв'язного та монологічного мовлення; формування інтересу до мовлення через інтерактивні інструменти (Lingokids, Speech Blubs); виховувати зацікавленість та посидючість.

Завдання: ознайомити дітей з інтерактивними додатками для розвитку мовлення; розвивати навички роботи зі словами та простими фразами; сприяти наслідуванню звуків і слів; розвивати увагу, слухову пам'ять та мовленнєву активність.

Матеріали та обладнання: планшет або інтерактивна дошка, встановлені додатки Lingokids і Speech Blubs, навушники (за потреби), картки із зображеннями героїв або предметів, що будуть використовуватись у додатках.

Методика: ігрова діяльність з використанням інтерактивних персонажів.

Хід заняття

1. Вступна частина (2-3 хвилини):

- Привітання.
- Обговорення: "Чи любите ви гратися в ігри? Які ігри вам подобаються?"
- Пояснення теми заняття: "Сьогодні ми познайомимось із новими друзями – героями інтерактивних ігор, які допоможуть нам вивчати нові слова та звуки".

2. Основна частина (15-20 хвилин):

Етап 1. Знайомство з додатком Lingokids (7-10 хвилин):

1. Пояснення: Педагог показує, як працює додаток.
2. Практика:
 - Виконання завдання "Назви слово" (наприклад, вибір предмета на екрані й повторення його назви).

- Гра "Знайди потрібний предмет" (дитина вибирає зображення на екрані за вказівкою).

3. Гра з персонажем: Інтерактивний герой говорить фразу, а діти повторюють.

4. Рефлексія: "Що нового ми дізналися? Чи сподобався вам персонаж?"

Етап 2. Знайомство з додатком Speech Blubs (7-10 хвилин):

1. Інтерактивна гра "Повтори звук":

- Герой на екрані вимовляє звук або слово, дитина його наслідує.

2. Гра "Покажи емоцію":

- Герой показує емоцію (радість, здивування), а діти її копіюють, повторюючи відповідні слова.

3. Пісеньки та віршики: Вибір короткого рифмованого тексту для повторення за героєм.

4. Питання до дітей: "Як звуки допомогли вам передати емоцію?"

3. Фізхвилинка(3-5 хвилин):

- Інтерактивний танець з героями Lingokids (наприклад, "Танцюємо з левеням"). Це сприяє емоційній розрядці та закріпленню нових слів.

4. Заключна частина (5 хвилин):

- Обговорення: "Що вам найбільше сподобалося? Що нового ви дізналися?"

- Подяка дітям за активність: "Ви сьогодні чудово попрацювали!"

- Домашнє завдання: спробувати повторити звуки та слова разом із батьками за допомогою додатків.